

[Text of letter and comments sent to relevant Pyithu Hluttaw committees on 17 August 2018]

We are writing concerning the Committee's consideration of a revised law to replace the 1894 Land Acquisition Act. This is a very important law for enhancing the investment climate in Myanmar. It needs both to protect land-user rights and to ensure an effective and equitable process for compulsory land acquisition in the public interest, in support of investment and sustainable development, and reduce conflict. MCRB welcomes the Government and Parliament's intention to modernize the 1894 Law, including to address the current gap concerning resettlement and restoration of livelihoods.

In the five years during which MCRB has been working on responsible investment in Myanmar, risks related to land acquisition remain the chief concern for the companies we speak to. They are one of the main reasons why responsible investors do not proceed with projects. This point was once again repeated in a discussion which MCRB hosted in May 2018 with commercial lawyers, businesses and civil society organisations to seek inputs into its updated Briefing Paper on Land Rights and Business which will be published shortly. When land acquisition is discovered to have taken place in a manner which is neither compliant with the 1894 Law nor international standards, investors tell us this is regarded as an unquantifiable risk.

International investors, and Myanmar companies which are seeking international finance, are committed to following international standards concerning land acquisition and respect of land tenure. The most commonly used international standard on Land for the private sector is Performance Standard 5 of the International Finance Corporation (IFC) (part of the World Bank Group) (translation enclosed). Therefore a Myanmar Land Acquisition Act which is aligned to this standard, and which uses the same terminology and processes will contribute to the ease of doing business in Myanmar, as well as providing protection to land users.

In the current draft, some of these key elements are included, but some are not, even though they are increasingly familiar to Myanmar officials, such as those working on the Thilawa SEZ. Essential concepts which are currently missing from the law include: cut-off date, entitlements, full replacement cost, security of tenure, host community considerations, providing

options for resettlement site, housing and livelihood restoration, monitoring & evaluation, and meeting the principles of restoration of standards of living and livelihoods to at least pre-project levels.

In particular, to adopt a comprehensive Land Acquisition Act (LAA) which is aligned with international standards and the Myanmar government's duty to protect human rights, including under the UN Convention on Economic, Social and Cultural Rights which was ratified by Myanmar in 2017, Myanmar law needs to recognise a wider range of land rights than at present, including customary tenure.

The question of customary tenure was addressed in the 2016 National Land Use Policy. We understand that a draft Land Rights Law is currently under consideration within government but has not yet been finalised and sent to Parliament. We recommend that Parliament should pause further consideration of a new LAA until it has discussed and adopted a Land Rights Law, which, *inter alia*, recognizes customary tenure rights. Reference to the rights under this Land Rights Law could then be incorporated in the new LAA.

In the meantime, we have begun an initial review of the draft LAA which was published in June 2018 and is under consideration in Parliament. We have incorporated advice from an international expert who has overseen land acquisition programmes in a number of countries, and is very familiar with the Myanmar context, having provided advice to several project proponents who are planning, implementing or monitoring land acquisition processes in Myanmar.

We attach our initial suggestions on issues and terminology to address in the current draft which we hope will be useful in preparing a Law which could be adopted following the adoption of a Land Rights Law. We would be happy to come and discuss these issues further with the Parliament. Please let my colleague Hnin Wut Yee know if you would like to pursue this offer.

ကျွန်ုပ်တို့သည် ၁၉၈၄မြေသိမ်းဥပဒေအား အတားထိုးရန် ကော်မတီမှ သုံးသပ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ ပြန်လည်နေရာ ချထားခြင်း နှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တာရေးသားပေးပို့လိုက်ပါသည်။ ဤဥပဒေသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အခြေအနေ တိုးတက်မှ ရှိစေရေးအတွက် အရေးပါသော ဥပဒေတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ငှုံးသည် မြေယာ အသုံးပြုသူများ၏ အခွင့်အရေးကို ကာကွယ်ရန်လိုအပ်သလို၊ မြေယာနှင့် ပတ်သက်သော ပိဿာကွဲများလျော့ချရန်၊ တာဝန်ယူမှုရှိသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု နှင့် ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အားပေးရန်အတွက်အများ ပြည်သူ့အကျိုးအလို့ငှာ မဖြစ်မနေသိမ်းယူရသော မြေသိမ်းလုပ်ငန်းစဉ်များ သည် ထိရောက်မှုနှင့် တရားမျှတမှုရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ MCRB အနေဖြင့် အစိုးရနှင့် ပါလီမန် ပြန်လည် နေရာချထားရေးနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပြန်လည်ထူထောင်ရေး ဆိုင်ရာ လက်ရှိလိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန် အပါအဝင် 1894 မြေသိမ်းဥပဒေကို ခေတ်နှင့် လျှပ်သီးစေရေးအတွက် ပေါ်ရွယ်ချက်ထားရှိသည်ကို ကြိုဆိုပါသည်။

MCRB-၏ တာဝန်ယူမှုရှိသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်နေသော ဝါးနှစ်တာ ကာလအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့နှင့် တွေ့ခဲ့သော ကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် အမိက ပူပန်မှုရှိသည့်မှာ မြေသိမ်းဆည်းခြင်းဆိုင်ရာ အန္တရာယ်များပင် ဖြစ်သည်။ ရင်းတို့မှာ တာဝန်ယူမှုရှိစွာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလိုသူများ ရင်းတို့၏ စီမံကိန်းများကိုဆက်လက် မဆောင်ရွက်နိုင်သည် အမိက အကြောင်းရင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ရင်းအချက်သည် MCRB ၏ မကြာဖို့ ထုတ်ပေတော့မည့် မြေယာအခွင့်အရေးနှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အနှစ်ချုပ်စာတမ်း အသစ်နှင့် ပတ်သက်၍ ပေါန်အကြံပြုချက်များ ရယူရန် ဆွေးနွေးသည့်ပွဲ၌ လည်းထပ်မံကြားသိခဲ့ရပါသည်။ အဆိုပါ ဆွေးနွေးပွဲကို ၂၀၁၈ မေလ၌ ကျင်းပခဲ့ပြီး စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဥ ပဒေ အကြံပေးများ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ နှင့် လူထုအခြေပြု အဖွဲ့များ တက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများက မြေယာသိမ်းဆည်းမှုများကို တည်ဆောက် ၁၈၉၄ ဥပဒေ သို့မဟုတ် နိုင်ငံတကာစံနှုန်းများဖြင့် ကိုက်ညီမှုမရှိပဲ လုပ်ဆောင်သည်ကို တွေ့ရှိရကြောင်း၊ ရင်းမှာ လွန်စွာများပြားသည့် အန္တရာယ်တစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားကြသည်။ နိုင်ငံတကာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများနှင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ နိုင်ငံတကာ ဘဏ္ဍာဇာကို ရယူဆောင်ရွက်ကြသောမြန်မာ ကုမ္ပဏီများ အနေဖြင့် မြေသိမ်းဆည်းခြင်း ဆိုင်ရာနိုင်ငံတကာ စံနှုန်းများကို လိုက်နာ ကြရပြီး မြေယာ ပိုင်ဆိုင်မှု အခွင့်အရေးများကို လေးစားလိုက်နာကြရသည်။ ပုဂ္ဂလိက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ အတွက်မြေယာရယူခြင်းနှင့် ပတ်သက်သည့် အများဆုံး အသုံးပြုသည့် စံနှုန်းမှာ ကုမ္ပဏီဘဏ်၏ အဖွဲ့ယောက်တစ်ခုဖြစ်သော နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေ အဖွဲ့ (IFC) ၏ စံသက်မှတ်လုပ်ဆောင်ချက်အမှတ် ၅ ဖြစ်ပါသည်။ ရင်း၏ ဘာသာပြန်ကို ယ ခုပူးတွဲပေးပို့လိုက်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ မြန်မာနိုင်ငံ၏ မြေ သိမ်းဥပဒေသည်

အဆိပါ စနှစ်နှင့် ကိုက်ညီမျှရှိပြီး တူညီသော ဂေါဟာရ အသုံးအနှစ်၊ လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်ပါက မြန်မာနိုင်ငံ၌ စီးပွားရေးလုပ်ကိုင်ရာ၏ ပိုမို လွယ်ကူစေရန် အထောက်အပဲပြုပေးရာရောက်သလို၊ မြေယာအသုံးပြုသူများကို အကာအကွယ်ပြုရာလည်းရောက်ပါသည်။

ငြင်းတို့သည် သီလဝါ စက်မှုဇုန်ကဲ့သို့သော လုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ဆောင်နေကြသော မြန်မာအရာရှိများနှင့် အကျွမ်းတင်ရှိသော စနှစ်၊ လုပ်ငန်းစဉ်များ ဖြစ်ကြသော်လည်း၊ ယခု လက်ရှိ မူကြမ်းတွင် အချို့သော အဓိက အပိုင်းများပါရှိပြီး၊ အချို့မှာ ကျွန်းရှုံးနေသေးသည်ကို တွေ့ရှုရပါသည်။ ဥ ပဒေကြမ်းတွင် ပါဝင်မလာသည့် အဓိက သဘောတရားများမှာ “စာရင်းပိတ်ရက်” (cut off date), “ပြန်လည်အစားထိုးပါက ကုန်ကျေမည့် တန်ဖိုးပမာဏ အပြည့်အဝ” (full replacement cost), “လုံခြုံသောအာမခံရှိသော ပိုင်ဆိုင်မှု” (security of tenure), “ပြန်လည်နေရာ ချထား ခံရသူများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြန်လည်နေရာ ချထားသည့် ဒေသ၌ ရှိန်ငွေပြီးသော မူလအောင်ခံများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း” (host community considerations), “ပြန်လည်နေရာချထားသည့် နေရာ၊ အောင်သော နှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်လည်နေရာချထားမည့် သူများအား ရွှေ့ချယ်ရန် အခွင့်အလမ်းများ ပေးထားခြင်း” (providing options for resettlement site), “အိမ်ရာနှင့် အသက်မွေး ဝမ်းကြောင်း ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း” (housing and livelihood restoration), “တောင့်ကြည့်လေ့လာ သုံးသပ်ခြင်း” (monitoring and evaluation), နှင့် လူနေမှု အဆင့်အတန်နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများအား အနိမ့်ဆုံးအဆင့် အနေဖြင့် စီမံကိန်း မစတင်စင် အချိန်ကာလရှိ အဆင့်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိ အောင် ထူထောင်ပေးရေး စည်းမျဉ်းများ နှင့် ကိုက်ညီမျှရှိခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

အထူးသဖြင့် ၂၀၁၇ တွင် မြန်မာပြည်က လက်မှတ်ရေးထိုး အ တည်ပြုထားသောစီးပွားရေး လူမှုရေး နှင့်ယဉ်ကျေးမှု အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်အပါအဝင် လူ့အခွင့်အရေးကို ကာကွယ်ရန်အစိုးရ၏ တာလန်နှင့်အညီ၊ နိုင်ငံတကာစနှစ်နှင့်များအတိုင်း ပြည့်စုံသော မြေ သိမ်းဥပဒေတစ်ရပ်ကို ချမှတ်နိုင်ရန်၊ မြန်မာ ဥပဒေသည် စလေ့တုံးမေးစဉ်လာမြေယာ ပိုင်ဆိုင်မှုအပါအဝင် ယခုထက် ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော မြေယာအခွင့်အရေးများကို အသိအမှတ်ပြုရန် လိုအပ်ပါသည်။

စလေ့ ထုံးတမ်းစဉ်လာ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုကို ၂၀၁၆ အမျိုးသား မြေအသုံးချမှု မူတိဒေသ တွင်ထည့်သွင်းထားပါသည်။ အစိုးရတွင်း၌ ယခုလက်ရှိ အနေဖြင့် အမျိုးသားမြေယာ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာဥပဒေတစ်ရပ်ကို ရေးဆွဲနေဆဲဖြစ်ပြီး၊ အဆုံးသတ်ရန် နှင့် ပါလီမန်သို့ ပို့ရန်ရှုံးနေသေးကြောင်း သိရှုရပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ပါလီမန်သည် စလေ့တုံးမေးမြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့် အခွင့် အရေးအပါအဝင် အေားသော အခွင့် အရေးများကို အသိအမှတ်ပြုသည် အမျိုးသားမြေယာ အ ခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဥ ပဒေတစ်ရပ်ကို စွေးနွေး ချမှတ်ပြီးသည်အထိ

ယခုမြေသိမ်းဥပဒေကြမ်းကို ရပ်ဆိုင်းထားသင့်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့အကြံပြုလိုပါသည်။ထို့နောက်မှသာ မြေသိမ်းဥပဒေကြမ်းအသစ်၌ အမျိုးသား မြေယာ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေပါ အခွင့်အရေးများကို ရည်ညွှန်း၍ ထည့်သွင်းသင့်ပါသည်။

ယခုလက်ရှိတွင် ကျွန်ုပ်တို့ အနေဖြင့် ၂၀၁၈ ဇန်နဝါရီလတွင် မြေသိမ်းဥပဒေကြမ်းအသစ်ကို ကန်းဦး အနေဖြင့် သုံးသပ်မှု စတင်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ အနေဖြင့် နိုင်ငံတကာ ကျွမ်းကျင်သူ တစ်ယောက်ထံမှ အကြံောက်များကိုလည်း ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။ အဆိုပါ ကျွမ်းကျင်သူသည် နိုင်ငံပေါင်းများစွာ၌ မြေသိမ်းဆည်းခြင်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များကို ကြီးကြပ်ချုပြုး၊ မြန်မာနိုင်ငံနှင့်လည်း လွန်စွာ အကျွမ်းတပ်ရှိသူဖြစ်ပြုး၊ မြန်မာပြည်ရှိ မြေယာသိမ်းဆည်းခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များကို စီစဉ်၊ အကောင်အထည်ဖော်၊ ကြီးကြပ်နေသော စီမံကိန်းအဆိုပြသူများစွာကို အကြံပေးနေသူလည်းဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ အကြောင်းအရာများနှင့် ပေါ်ဟာရဆိုင်ရာ ကန်းဦးအကြံပြုချက်များကို ယခုပူးတွဲပေးပို့လိုက်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ယခု အကြံပြုချက်များသည် အမျိုးသားမြေအသုံးချက် ဥပဒေ ပြုလုပ်းပြီးနောက် ဆက်လက် ပြုလုပ်းမည့် ဥပဒေအတွက် ပြင်ဆင်ရာတွင် အသုံးပေါင်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ အနေဖြင့် အဆိုပါ ကိစ္စရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ ပါလီမန်၌ လာရောက် ဆွေးနွေးရန် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာစွာ ဖြင့် အသင့်ရှိပါသည်။ အဆိုပါ ကမ်းလုမ်းချက်ကို လက်ခံပါက ဒေါ်နှင့်ပတ်ရည်ကို ဆက်သွယ်စေလိုပါသည်။

Bilingual Comments on Land Acquisition, Resettlement and Rehabilitation Law (Draft)

17 August 2018

ပုဒ်မ (မြန်မာ)	Article (English)	ထင်မြင်ချက်များ / ပြင်ဆင်စေလိုသည့်အကြောင်းရင်းများ	Comments/Reasons for Amending	ပြင်ဆင်ရန် အဆိုပြုပုံ / အသုံးအနှစ်း ပြောင်းလဲရန် အကြံပြုပုံ	Proposed Amendment/Suggested Language Change
မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ ပြန်လည်နေရာ ချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင် ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေ	Land Acquisition, Resettlement and Rehabilitation Law	ကမ္ဘာ့ဘက်၊ အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေး ကော်ပိုရေးရှင်နှင့် အာရွှံ့ဖြီး တိုးတက်ရေးဘက် အစ ရှိသည်တို့မှ အသိ အမှတ်ပြုသော နိုင်ငံတကာ စံခိုင်စံနှစ်းနှင့် ကိုက်ညီသည့် အသုံးအနှစ်းဖြစ်သော "အသက်မွေးဝမ်းကော်း ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း"ကို သုံးစွဲသင့်ပါသည်။	It would be better if it is used 'Livelihood Restoration' as this is aligned with international standard terminology including the WBG, IFC, ADB, others.	မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ ပြန်လည်နေရာ ချထားခြင်းနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကော်း ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း ဆိုင်ရာ ဥပဒေ	Land Acquisition, Resettlement and Livelihood Restoration Law
၂။ ဤ ဥပဒေပြုလုပ်န်း ချက်များသည် ပြည်ထောင်စု အစိုးရ အဖွဲ့က ဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စု အစိုးရ အဖွဲ့၏ သဘော တူ ခွင့်ပြုချက် အရဖြစ်စေ ပြောတစ်ရပ်ကို အများသည် ပြည်သူ့ အကျိုးအလို့ကြာ ထားရရ သုံးမဟုတ် ပေါ်ပြ ထားခြင်းလည်း မရှိပါ။ ဤအချက်ကို အမိကထား၍ ရှင်းလင်းဖော်ပြခြင်း၊ အမိပြုယ်ဖော်ခြင်း ပြရန် အကြံပြုလိုပါသည်။	2. The provisions of this Law shall apply to the acquisition of land either by the Union Government, or with the approval of the Union Government, whether this is necessary for permanent or temporary use in the Public Purpose, and whether that acquisition is for own-use, maintenance and supervision, and shall address the	"လူမှု စီးပွားရေးဘာ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်း၊ အမြေအမြှေ မဟုတ် ပေါ်ပြ ထားရရ သုံးမဟုတ် ပေါ်ပြခြင်း၊ အမိပြုယ်ဖော်ခြင်း ပြရန် အကြံပြုလိုပါသည်။	The law does not seem to refer to or define different types of land that could be acquired, e.g., residential, paddy land, pasture land etc. This is needed clarification. It should be changed to ' resettlement and restoration of livelihoods and standards of living '.	ဤ ဥပဒေပြုလုပ်န်း ချက်များသည် ပြည်ထောင်စု အစိုးရ အဖွဲ့က ဖြစ်စေ ပြည်ထောင်စု အစိုးရ အဖွဲ့၏ သဘော တူ ခွင့်ပြုချက် အရဖြစ်စေ ပြောတစ်ရပ်ကို အမိကထား၍ ပြောအမျိုးအစား အမိပြုယ် သတ်မှတ်ချက်? အများပြ ည်သူ အကျိုးအလို့ကြာ ထားရရ သုံးမဟုတ် ပေါ်ပြခြင်း၊ အမိပြုယ်ဖော်ခြင်း ပြရန် အကြံပြုလိုပါသည်။	

<p>လက်ဝယ်ထိန်းသိမ်း ထားမှုနှင့် ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲမှုများအတွက် ပြောသိမ်းဆည်းခြင်း၊ လျှော်ကြေး၊ နစ်နာ ကြေးငွေ ပေးအပ်ခြင်း၊ လူမှု စီးပွားရေးဘဝ ပြန်လည်နေရာချထား ခြင်း၊ ပြန် လည် ထူထောင်ခြင်း များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင် စေရမည်။ ထိုအပြင် အောက်ဖော် ပြပါ အချက်များနှင့် လည်း အကျိုးဝင် သက်ဆိုင် စေရမည် -</p>	<p>requirements for land acquisition, compensation, payment of damages, Resettlement and restoration of social and economic life, including in the following cases:</p>	<p>ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း "အစား ပြန်လည်နေရာချထားပေးခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် လူနေ့မှု အဆင့်အတန်း များအား ပြန်လည်ထူထောင် ပေးခြင်း ဟူ၍ ပြောင်းလဲ သုံးစွဲသင့်သည်။</p>		<p>လက်ဝယ်ထိန်းသိမ်း ထားမှုနှင့် ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲမှုများအတွက် ပြောသိမ်းဆည်းခြင်း၊ လျှော်ကြေး၊ နစ်နာ ကြေးငွေ ပေးအပ်ခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် လူနေ့မှု အဆင့်အတန်း များအား ပြန်လည် ထူထောင် ပေးခြင်း နင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်စေရမည်။ ထိုအပြင် အောက်ဖော်ပြပါ အချက်များနှင့်လည်း အကျိုးဝင် သက်ဆိုင်စေရမည် -</p>
<p>၂။ (၁) လယ်ယာဖြေ သိမ်းဆည်းခြင်း အတွက် လယ်ယာမြောပဒေ (အမှတ် ၁၁/၂၀၁၂) အရ လည်းကောင်း၊ ၁၁ မြော်တိ၊ မြေလပ်နှင့် မြေရှင်းများကို</p>	<p>2. (f) Except giving compensation and paying for damages in accordance with Farmland law (No. 11/2012) or Vacant, Fellow and Virgin Land law (No. 10/2012), matters related to acquiring land in accordance with</p>	<p>၂၀၁၂ ခုနှစ် လယ်ယာဖြေ ဥပဒေနှင့် မြော်တိ၊ မြေလပ်နှင့် မြေရှင်းများ စီမံခန့်ခွဲရေး ဥပဒေအရ လုပ်ဆောင်ခွဲသည့် လုပ်ဆောင်မည်မြေသိမ်းဆည်းနှင့် လျှော်ကြေးပေးခြင်း ဖြစ်ရပ်များ သည် ကြိုးပြပေးအရ အကျိုးဝင် ပါသလား။ ထိုသို့ အကျိုးမောင် ပါက ၂၀၁၂ ခုနှစ်</p>	<p>It is unclear whether this law does not apply to land acquisition and compensation carried out in accordance with 2012 Farmland Law and Vacant, Fallow and Virgin Land. This needs clarification.</p>	

<p>ပြန်လည် ရယူခြင်း အတွက် မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရှင်းများ စီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေ (အမှတ် ၁၀/၂၀၁၂) အရ လည်းကောင်း လျှောက်ခြားနှင့် နစ်နာက်ခြားများ ပေးဆောင်ခြင်းတို့ မှုအပ အခြား တည်ဆဲဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ် အရ မြေသိမ်းဆည်းသည့် ကိစ္စရပ်များ။</p>	<p>any other existing law.</p>	<p>လထ်ယာ မြေ ဥပဒေနှင့် မြေလွတ် မြေရှင်းဥပဒေ အောက်တွင် သမီးဆည်းခဲ့သည် အမှုကိစ္စ^၁ ရပ်များအား တရားမှုတောင် ဆောင်ရွက်ရ နှစ်ခု ပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ဤ အချက်ကို ပိုမိုသေချာအောင် စိစစ်သင့်သည်။</p>			
<p>၃။(က) ၆ မြေဆိပ်ရာတွင် မြေနှင့် မြေမှ ထွက်ပေါ်သော အကျိုး အမြတ်များ၊ အကျိုးအမြတ်များ၊ မြေတွင်စွဲကပ်နေသော အရာဝတ္ထုများ သို့မဟုတ် မြေတွင် စွဲကပ်နေသော အရာ တစ်ခုခုံ ထားရ တွယ်ကပ်ထားသည့်</p>	<p>3. (a) Land includes land and the interest arising out of land, objects affixed to land or objects permanently attached to any object affixed to the land.</p>	<p>မြေဆိပ်ရာတွင် မြေနှင့် မြေမှ ထွက်ပေါ်သော အကျိုး အမြတ်များ၊ မြေတွင် စွဲကပ် နေသော အရာဝတ္ထုများ သို့မဟုတ် မြေတွင် စွဲကပ်နေသော အရာတစ်ခုခုံ ထားရ တွယ်ကပ်ထားသည့် အရာဝတ္ထုများ “နှင့် မြေပေါ် တွင် ပြုလုပ်ထားသည့် တိုးတက်ပြောင်းလဲလာမှုများ” ဟု၍ ဖြည့်စွက် ဖော်ပြရန် အကြံပြုလိုပါသည်။</p>	<p>Add '<i>and any improvements made on the land</i>'</p>		

အရာဝတ္ထုများ ပါဝင် သည်				
၃။(က) မြေပိုင်ဆိုင်သူ ဆိုရာတွင် မြေသိမ်း ဆည်းခြင်း ပြုသည့် အတွက် တိနိုက်နစ်နာမှု ရှိသဖြင့် လျှော်ကြေး၊ နစ်နာကြေးနှင့် <u>ဗြိုဟပဒေအရ</u> ပေးအပ် သော အား အခွင့်အရေး များကို တောင်းဆိုခွင့် ရှိပြီး မြေကို ခိုင်လုံးသော အထောက်အထားဖြင့် ပိုင်ဆိုင်သူနှင့် ငြင်း၏ အိမ်တောင်သားစု တိုကိုဆိုလိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် တိနိုက်နစ်နာမှုရှိသော အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များ လည်း ပါဝင်သည် -	3. (c) Land Owner means a person and his/her household who owns the land with strong evidence and who is entitled to demand compensation, damages and other entitlements bestowed by this law as a result of being affected by land acquisition. The term also include following affected persons;	"ခိုင်လုံးသော အထောက်အထား" အတား "သက်သေ ပြနိုင်သော အထောက်အထား (ဥပဒေအရ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ ခလေ့ ထုံးတမ်းအရ အသုံးပြုမှ နှင့် အခြားအထောက်အထား)" ဟူသည့် စကားလုံးကို သုံးစွဲရန် ထည့်သွင်း စဉ်းစားစေ လိုပါသည်။	Replace "strong evidence"..... With " demonstrable evidence (including legal title, customary use, or other evidence) ".	

<p>၃။(က)(၄) တရားဝင် မှတ်တမ်း အထောက် အထား မရှိသော်လည်း တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစု များ၏ ထုံးထမ်း စဉ်လာ များနှင့်အညီ ပိုင်ဆိုင် သည်ဟု ဒေသခံအစု အဖွဲ့က လက်ခံထား သည့်အပေါ် သက်ဆိုင် ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့က အသိ အမှတ်ပြုခြင်းခံရသူ၊</p>	<p>(4) a person who is accepted by local group and recognised by relevant Region or State government as the owner according to customary practices of ethnic nationalities, though there are no legal documents;</p>	<p>“သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရက အသိအမှတ်ပြုခြင်းခံရသူ ဟူသည့်” တာသားသည် လွှဲမှားစွာ အသုံးချခံရ နိုင်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရက အသိ အမှတ်ပြုခြင်းမံရသေးပါက တရားဝင် အထောက်အထားဖြင့် ပိုင်ဆိုင်သူ အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခံရမည် မဟုတ်ပါဟု ဆိုပါက ပြသနာဖြစ်နိုင်ပါသည်။</p> <p>အဆိုပါ ပြသနာသည် စေလဲ ထုံးစမ်းစဉ်လာမြေယာပိုင်ဆိုင်မှုကို အသိအမှတ်ပြသည့် အမျိုးသား မြေအသုံးချမှု ဥပဒေတစ်ရပ် ပြဌာန်းပြီးပါက ပြောလည်ပါလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ယခု ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသား မြေအသုံးချမှု ဥပဒေတစ်ရပ် ပြဌာန်းပြီးအထိ စေတွေရပ်ဆိုင်းထားပါရန် အဆိုပြုခြင်း ဖြစ်သည်။</p>	<p>The words.....“and recognised by relevant Region or State government as the owner...” could be problematic if legitimate rights were denied due to lack of State/Region recognition.</p> <p>Adoption of a Land Rights law recognising customary tenure rights would address this problem which is why we recommend that LAA is paused until that is in place.</p>		
---	--	--	--	--	--

<p>၃။(က) (၅) မြေကို တရားဝင် ပိုင်ဆိုင်မှု အထောက်အထား မရှိသော်လည်း သိမ်းဆည်းသည့် ပြု မပေါ်တွင် သမီး ဆည်းခြင်း မပြုမိ ပိုင်ဆိုင်သူအဖြစ် အနည်းဆုံး ၁၂နှစ် တစ်ဆက် တစပ်တည်း အမှန်တကယ်နေထိုင် ချုပ်ရင်နှင့်မြှုပ်နှံပြီး အသက် မွေးဝမ်း ကျောင်းလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်လျက် ရှိသူ။</p>	<p>(5) a person who genuinely lives on the acquired land for at least twelve consecutive years before acquiring the land though there are no legal documents and invest in the land for livelihood activities;</p>	<p>တစ်စုံတစ်ယောက် နေထိုင်နေ သည့် မြေသာမက စိုက်ပိုးရေး အတွက် သံ့စွဲနေသည့် မြေ အတွက်ပါ အကျိုးဝင်သင့် သည်။ ဥပမာအားဖြင့် အခါး၊ သူများသည် အနီးအနား တစိုက်တွင် နေထိုင်သော် လည်း အခြားတစ်နေရာတွင် ဓလေ့ထုံးတမ်းအရ မြေကို သံ့စွဲခြင်း/ပိုင်ဆိုင်ခြင်း ဖြစ်နေနိုင်သည်။ ၁၂ နှစ်ဟူ သည့် အခါ်နှင့်ကာလသည် မည်သည့်အချက်ပေါ် အခြေခံ ထားသနည်း။ မည်သို့ သက်သေပြနိုင်မည်နည်း။ မြေပေါ်တွင် နှစ်ကြောမြေးစွာ ၁၂နှစ်ကြော လုပ်ကိုင်နေသူများ ဖြစ်သည့် ဓလေ့ထုံးတမ်းအရ ပိုင်ဆိုင်သူများ၊ သံ့စွဲသူများကို ဖယ်ချိန်ထားစေသည်။</p>	<p>This provision should apply not only a land that someone lives on but also they are using as productive land, e.g., they may live somewhere nearby but customarily use/own land somewhere else. On what is this 12 years based? And how would this be 'proven'....? It seems to be arbitrary and could be used to exclude customary owners/users, e.g., someone who has been working the land for 10 years.</p>	<p>မြေကို တရားဝင် ပိုင်ဆိုင်မှု အထောက်အထား မရှိသော်လည်း သိမ်းဆည်းသည့် မြေပေါ် တွင် သမီး ဆည်းခြင်း မပြုမိ ပိုင်ဆိုင်သူအဖြစ် အမှန်တကယ်နေထိုင်သူ (သို့မဟုတ်) စိုက်ပိုးရေးကဲ့သို့သော စီးပွားရေး၊ အသက် မွေးဝမ်းကျောင်း ရည်ရွယ်ချက်များအတွက် မြေကို အသုံးပြုလျက် ရှိသူ။</p>	<p>a person who genuinely lives on or uses for economic purposes such as cultivation? the acquired land before acquiring the land though there are no legal documents and invest in the land for livelihood activities;</p>
<p>၃။ (ချ) (၃) တရားဝင် ပိုင်ဆိုင်မှု အထောက် အထားရှိသော သိမ်းဆည်းသည့် မြေကို အကြောင်း ပြု၍ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းလုပ်</p>	<p>3. (j) (3) Harmful effect on livelihood that rely on legally owned and acquired land;</p>	<p>တဖန် အကြိုပြုလိုသည့်မှာ ဓလေ့ ထုံးတမ်းစဉ်လာမြေယာ ပိုင်ဆိုင်မှုကို အသိအမှတ်ပြုသည့် အပျိုးသား မြေအသံ့ချမှု ဥပဒေတစ်ရပ် ပြုကိန်းပြီးပါက ဓလေ့ ထုံးစမ်းစဉ်လာအရ ပိုင်ဆိုင်သောမြေနှင့်</p>	<p>Again this adoption of a National Land Rights Law would enable this to be clarified to cover also harmful effect if land is customarily owned.</p>		

ကန်းနှင့် ဘားဝတ်နေရား ထိခိုက်နစ်နာရခြင်း		<p>ပုဂ္ဂန်းသည့် ထိခိုက်နစ်နာရေား အကြောင်းများပါ ပါဂင်ပါမည်။</p> <p>သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ယခု ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသား မြေအသုံးချမှု ဥပဒေတစ်ရပ် ပြဋ္ဌာန်းပြီးအထူ ဆောင်ရည်ဆိုင်းထားပါရန် အဆိုပြုရခြင်း ဖြစ်သည်။</p>		
၃။ (ည) (၄) မြေကို တရားဝင် ပိုင်ဆိုင်မှု မရှိသော် လည်း ရွှေ့ပြောင်း တောင်ယာမှုအပ် သိမ်းဆည်းသည့် ပြု မပေါ်တွင် သိမ်း ဆည်းခြင်းမပြုမိ အနည်းဆုံး ၁၂နှစ် တစ်ဆက် တစ်စပ် တည်း အမှန်တကယ် လယ်ယာလုပ်သား အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စော် လက်ခတားအဖြစ် ဖြင့်ဖြစ်စေ လုပ်ကိုင် လျက်ရှိသူ့။	3. (k) (4) a person who may be genuinely working in the affected area for 12 years consecutively prior to the acquisition of the land as a labourer or a farm worker even though he/she does not legally own the land.	<p>လယ်ယာမြေ လုပ်သားနှင့် ဓလေ့ထုံးတမ်းအရ မြေသုံး စွဲသူ/ပိုင်ဆိုင်သူ (ဓလေ့ ထုံးတမ်းအရ^{မြေကို ၁၂နှစ် ဆက်တိုက် အသုံးပြု လျက်ရှိသူ}) တို့အား ရောမှား အသုံးပြုနေပုံပေးသည်။ ဓလေ့ ထုံးတမ်းအရ ပိုင်ဆိုင်သူအား ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃(က)၏ ပုဒ်မခွဲ(၄) နှင့် (၅)တွင် ဖော်ပြထားပြီး ဖြစ်သော်လည်း လယ်ယာမြေ လုပ်သားသည်လည်း သိမ်းဆည်းသည့် မြေနှင့် ဆက်နွယ်ပတ်သက်သူ ဖြစ်သောကြောင့် ငါးတို့အား ဤနေရာတွင် ရည်ညွှန်းဖော်ပြ သင့်ပါသည်။ လယ်ယာမြေ လုပ်သားသည့် ငါးလုပ်ကိုင်နေ သည့်</p>	<p>This mixes two types of land user: a 1) farm- worker (potentially landless) farm-worker deriving income from working the land; versus 2) someone with customary use (e.g., someone who has been using the land customarily for more than 12 consecutive years). The customary owner is covered in 3(c) 4,5 but the farm-worker should be covered here as someone else 'related to the acquired land'. A farm-worker should not necessarily have to be employed for 12 years before they are eligible for some income restoration</p>	

		<p>မြေအား သိမ်းဆည်း ခံရပါက ပုံပိုးကူညီပေးမှု တစ်စုံ တစ်ရာ ရရှိရန်အတွက် အဆိုပါ မြေပေါ်တွင် ၁၂နှစ်ကြာ လုပ်ကိုင်ထားသူ ဖြစ်ရန် မလိုအပ်သင့်ပါ။</p>	support if the land they have been working on is acquired.	
၃။(၄) ထိနိက်နစ်နာသူ ဆိုသည်မှာ မြေကို သိမ်းဆည်းသည့် အ တွက် ထိနိက်နစ်နာမှု ရှိသော မြေပိုင်ဆိုင်သူ နှင့် သိမ်းဆည်းမြေ တွင် ဆက်နှယ် ပတ်သက်သူတို့ကို ဆိုသည်။	3.(I) Affected persons mean land owner and person related to the acquired land who are affected by the land acquisition;	<p>ထိနိက်နစ်နာသူ၏ အောက်တွင် ဖြစ်စေ အမိပ္ပါယ်ဖွင့် ဆိုချက်များ၏ မည်သည့်နေရာတွင် ဖြစ်စေ “ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာအရ ပြောင်းရွှေ့ ခံရမှု” (အိမ်ရာပြောင်းရွှေ့ခြင်း၊ (သို့မဟုတ်) အိမ်ရာ ဆုံးရှုံးခြင်း) နှင့် “စီးပွားရေးအရ ပြောင်းရွှေ့ခံရမှု” (မိမိတို့ အသက်မွေးကမ်းကြောင်း အလုပ်အတွက် အားထားရသော အရာတို့ ဆုံးရှုံးသွားခြင်း (သို့မဟုတ်) ယင်းအရာတို့ကို လက်လှမ်းမပို့တော့ခြင်း ကြောင့် ဝင်ငွေရလမ်း ပျက်စီး သွားခြင်း (သို့မဟုတ်) အသက်မွေး ဝမ်းကောင်းမှု အတွက် လုပ်ရ သည့်အလုပ် ¹ကို</p>	Recommend that after Affected persons or somewhere else in Definitions, the terms ‘Physical Displacement’ and ‘Economic Displacement’ should be introduced. This is in keeping with international terminology to describe the two different types of land acquisition impacts.	

¹ အသက်မွေးကောင်းမှု ဟု ဆိုရာတွင် လူပုဂ္ဂိုလ်များ၊ မိသားစုများ၊ ရပ်ရွာလူထုများ သည်မိမိတို့၏ စားကတ်နေရေးအတွက် လစာရသည့်
အလုပ်၊ စိုက်ပိုးရေး၊ ငါးရာခြင်း၊ အစားအစာရာဖွေခြင်း၊ အခြားသဘာဝရင်းမြစ်ကို မိန့်ပိတည်ရသည့်အလုပ်၊ အသေးစား ကုန်သွယ်ရေးနှင့်
ကုန်ဖလှယ်ခြင်း စသည့် တို့အားလုံး အကျိုးဝင်သည်။

		<p>လုပ်၍ မရတော့ခြင်း) ဟူသည့် အခါးအဝေးများကို မိတ်ဆက်ပေးသင့်သည်။ ဤသို့၊ ဖော်ပြပေးခြင်းဖြင့် နိုင်ငံတကာ အသုံးအနှစ်နှင့်အရ မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၏ နှစ်မျိုး သက်ရောက်မှုများ ကို လိုက်နာသုံးစွဲရာ ရောက်သည်။</p>		
၃။ (က) လျှော်ကြေး (Compensation) ဆိုသည့်မှာ မြေတစ်ရပ် ရပ်ကိုသိမ်းဆည်းရာ တွင်သိမ်းဆည်း သည့်မြေနှင့် မြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံနှင့် အခြားမရွှေ့ မကြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများ၊ သီးပင်စားပင်များ အတွက်မြေပိုင်ဆိုင်သူ အား ပေးလျှော်သည့် လျှော်ကြေးငွေကို ဆိုသည်။	3. (p) Compensation means money paid to the land owner compensated for the land acquired and building on the acquired land and other immovable objects, crops on the acquired land;	<p>လျှော်ကြေးပေးခြင်းဟူသည့် ငွေကြေးပေးရှိ လျှော်ပေးခြင်း တစ်မျိုးတည်းသာ မဟုတ်ပါ။ ဖြစ်နိုင်လျှင် မြေအတွက် မြေဖြင့် အတားထိုး လျှော်ပေးခြင်း၊ အိမ်အတွက် အိမ်ဖြင့် အတားထိုး လျှော်ပေးခြင်း ဟူသည့် အမျိုးအတားတူ လျှော်ပေးခြင်းနှင့် အခြားသော ထောက်ပုံပေး ခြင်းများ ပြသင့်ပါသည်။</p>	<p>Compensation is not only money, land for land where feasible and other support. Like-for-Like is preferred. In international practice to enable restoration of livelihood, typically referred to as 'in-kind' compensation.</p>	

၃။ (၈) နှစ်နာကြား (Damage)ဆိုသည်မှာ မြေတစ်ရပ်ရပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကြောင့် အောက်ပါ ထိခိုက် နှစ် နာရီးရုံးမှုအတွက် ထိခိုက်နှစ်နာရီတို့အား ပေးလော်ရသည့် ငွေကြားကိုဆိုသည်။	3.(q) Damages mean the money provided to affected persons to compensate for the following damage due to land acquisition;	နှစ်နာကြား (Damage) ဟူသည့် အသုံးအနှစ်နဲ့ထက် "Disturbance Allowance" သည် ပိမိသင့်တော်သည့် အသုံးအနှစ်နဲ့ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအပြင် ငွေကြားတစ်ခုတည်း ကိုသာ မရည်ညွှန်းသင့်ပါ။	'Disturbance Allowance' would be a better term than 'Damages'. Suggest also It should not refer to money only (see text added).	နှစ်နာကြား (Damage) ဆိုသည်မှာ မြေတစ်ရပ်ရပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်း ကြောင့် အောက်ပါ ထိခိုက် နှစ်နာရီးရုံးမှု/မူလအခြေအနေ ပျက်ယွင်းသွားရမှု ငွေကြား ထိခိုက်နှစ်နာရီတို့အား ပေးလော် ရသည့် ငွေကြား(နှင့် အခြားသော ကုလိပ်ပုံးပေးမှုများ) ကိုဆိုသည်။	(q) Damages mean the money (or other support measures) provided to affected persons to compensate for the following damage/disturbance due to land acquisition;
၃။ (၉) (၁) ပြန်လည် နေရာချထားခြင်းမပြုမီ မြေပိုင်ဆိုင်သူ၏ နေရားထိုင်ရေးနှင့် စားသောက်ရေး အတွက် ကုန်ကျစရိတ် များ ရှိခြင်း။	3. (q)(1) Living Costs and Meal Costs for land owner before resettlement;	ဤနေရာတွင် မည်သည်ကို ရည်ညွှန်းပြောဆိုနေကြောင်း မရှင်းလင်းပါ။ စားသောက် စရိတ်အတွက် လက်တွေ့တွင် မည်သို့ ငွေပေးအပ်ပါမည် နည်း။ စားနှင့်ရိရာတွေလုံးနှင့် ယာယီထောက်ပံ့ကြား သို့မဟုတ် "disturbance allowance" ကို ရည်ညွှန်းနေပုံ ရသည်။	It is not clear what is being defined trying to define here. If it is food security, recommend this is addressed by providing some 'Transition' or 'Disturbance Allowance'		
၃။ (၉) (၂) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းနှင့်	3. (q)(2) Loss of income due to termination of			အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းနှင့်	Loss of income due to termination/disruption

ကျောင်းလုပ်ငန်းနှင့် အလုပ်အကိုင်များ ရပ်စိုင်းသွားသည့် အတွက် ဝင်ငွေ ဆုံးရုံးခြင်း	livelihood activities and jobs;			အလုပ်အကိုင်များ ရပ်စိုင်းသွား/ မူလအော်အနေ ပျက်ယွင်းသွားသည့် အတွက် ဝင်ငွေ ဆုံးရုံးခြင်း	tion of livelihood activities and jobs;
၃။(က)(၃) မြေသိမ်းဆည်းခြင်း အတွက် မြေတိုင်းတာ ခြင်း၊ အမှတ်အ သားများ စိုက်ထူ ခြင်းနှင့် အတား အဆီးများ ရှင်းလင်း ဖယ်ရှားခြင်းတို့ပြုရာ တွင် အဆောက်အအုံ များနှင့် သီးပင်စားပင် များ ပျက်စီးဆုံးရုံးခြင်း။	3.(q)(3) Loss of building and crops for doing land survey, erecting sign posts and clearing land to be acquired;			မြေသိမ်းဆည်းခြင်း အတွက် မြေတိုင်းတာခြင်း (နှင့် အကြားသော ရုံးစမ်းလေ့လာမှု လုပ်ငန်းများ) အမှတ်အသားများ စိုက်ထူခြင်း နှင့် အတားအဆီးများ ရှင်းလင်း ဖယ်ရှားခြင်းတို့ပြုရာတွင် အဆောက်အအုံ များနှင့် သီးပင်စားပင် များ ပျက်စီးဆုံးရုံးခြင်း။	Loss of building and crops for doing land survey (and any other exploratory works), erecting sign posts and clearing land to be acquired;
၃။(၈) ရွှေ့ပြောင်း နေရာ ချထားစရိတ် ဆိုရာတွင် သိမ်းဆည်း ခြင်းခံရသည့် မြေပေါ်မှ ရွှေ့ပြောင်း ဖယ်ရှား ရသော စရိတ်စက များနှင့် ရွှေ့ပြောင်း သည့် နေရာ။	3.(r) Relocation Expenses includes the expenses incurred due to relocation or removed from the acquired land, as well as support provided for settling at the relocation site;	နိုင်ငံတာကာတွင် အသုံးပြုနေ သည့် စံသတ်မှတ်ထားသော အခေါ်အဝေါ်များနှင့် အခိုပ္ပါယ် သတ်မှတ်ချက်များကို အသုံးပြုသင့်သည်။ ဥပမာ အားဖြင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေး ကော်ပိုရေးရှင်း၏ လုပ်ဆောင်မှု စံသတ်မှတ်ချက် (၅) ပုံ	Consideration should be given to utilizing standard terms and definitions used internationally, such as those included in IFC Performance Standard 5 on Land Acquisition and Resettlement which refer to Resettlement Assistance rather than Relocation Expenses.	ပြန်လည်နေရာချထားပေးမှု အထောက်အပုံးပူးသည် စီမံကိန်းကြောင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အရ ပြောင်းရွှေ့ခံရသူ များကို ကူညီထောက်ပုံပေးခြင်းကို	Resettlement assistance— <i>Support provided to people who are physically displaced by a project. Assistance may include transportation, food, shelter, and social services that are provided to affected people</i>

<p>နေထိုင်ရန်အတွက် ထောက်ပံ့မှုများ ပါဝင်သည်။</p>	<p>ဖစ်သည့် မြေသိမ်းဆည်းခြင်းနှင့် ပြန်လည်နေရာချထား ပေးခြင်းတွင် ရေ ့ပြောင်းနေရာ ချထားစရိတ်အတား ပြန်လည် နေရာချထားပေးမှု အထောက်အပံ့ကို ရည်ညွှန်းထားသည်။</p>	<p>ဆိုလိုသည်။ အထောက်အပံ့ ဟူသည် သယ်ယူပို့ဆောင် ရေး၊ အစားအစား၊ တည်းခိုခြင်း နှင့်ထိခိုက်နစ်နာသူများကို ရွှေ့ပြောင်းနေရာချထားချိန် တွင် ထောက်ပံ့ပေးသည့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများကို ဆိုလိုသည်။ အထောက်အပံ့ ဟူသည် ပြန်လည်နေရာချ ထားပေးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အဆင်မပြောများအတွက် ထိခိုက်နစ်နာသူများကို ငွေ ကြားအရ လျှော့ပေးခြင်းမျိုး လည်း ဖြစ်နိုင်သလို နေရာ အသစ်သို့ ပြောင်းရေး .ရသည့် အတွက် ကုန်ကျစရိတ် ဥပမာအားဖြင့် ရွှေ့ပြောင်း စရိတ်၊ အလုပ်ရပ်နားရသည့် စရိတ်များအတွက် လျော့ ကြား ပေးခြင်းမျိုးလည်း ပါဝင်သည်။</p>	<p><i>during their relocation. Assistance may also include cash allowances that compensate affected people for the inconvenience associated with resettlement and defray the expenses of a transition to a new locale, such as moving expenses and lost work days.</i></p>
--	---	--	--

<p>၃။(ခ) ပြန်လည် ထူးထောင်ခြင်း ဆိုရာတွင် မြေသိမ်း ဆည်းခံရမှု ကြောင့် အကျိုးစီးပွား ထိခိုက်နစ်နာသူများအ တွက် ခံစားခွင့် အခွင့်အရေးတစ်ရပ် ရပ်ကို မြေပိုင်ဆိုင်သူ၏ ဆန္ဒအရ ဈေးချယ်၍ မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ညို့နှင့် သဘောတူညီချက်ဖြင့် အလုပ်အကိုင် အခွင့် အလမ်းများ၊ အသက် မွေးဝမ်းကော်င်း လုပ်ငန်းများ၊ ယာယိုဘဝရပ်တည်မှု စရိတ်စကာများ၊ လူမှုရေး ပုံပိုးမှု လုပ်ငန်းစဉ်များစသည် လူမှုစီးပွားရေး ဘဏ်ကို ပြန်လည် ထူးထောင်ပေးသည့်</p>	<p>3.(t) Restoration includes arrangements to restore socio-economic life of those whose interest has been negatively affected by land acquisition by providing job opportunities, livelihood activities, transitional expenses and social support, in accordance with the entitlement and choice made by land owner and with the negotiated agreement with the department/organisation proposed to acquire the land;</p>	<p>နိုင်ငံတကာတွင် သုံးစွဲနေကျဖြစ်သည့် အသက်မွေးဝမ်းကော်င်း ပြန်လည်ထူးထောင်ခြင်း၊ ဝင်ငွေ ပြန်လည် ထူးထောင်ခြင်းနှင့် လူနေမှု အဆင့်အတန်း ပြန်လည် ထူးထောင်ခြင်း အစရှိသည့် အခေါ်အဝေါ် များကို သုံးစွဲရန် အကြံပြု လိုပါသည်။</p> <p>ပိုမိုတိုးတက် ကောင်းမွန်သည့် အိမ်ရာများ ပိုင်ဆိုင်မှုဆိုင်ရာ လုံခြုံရေး အစရှိသည့်တို့၏ လိုအပ်ချက်ကို ထည့်သွင်း နိုင်ရန် လူနေမှုအဆင့် အတန်း/လူနေမှု အဆင့် အတန်း ပြန်လည် တည်ထောင် ခြင်းအတွက် သီးခြား အမိုးပို့ဖွင့်ဆိုချက် သတ်မှတ်ရန်လည်း အကြံပြုလိုပါသည်။</p> <p>လက်ရှိအခြေအနေတွင် ကြုံအချက်သည် အသက် မွေးဝမ်းကော်င်း ပြန်လည် ထူးထောင်ခြင်း ဥပမာ- စီးပွားရေးဘဝကိုသာ ရည်ညွှန်းထားပြီး လူမှုရေး ဘဝ/အိမ်ရာ/တည်းနိုင်ထိုင်</p>	<p>It is also recommended to use the internationally familiar terms such as Restoration of Livelihood, Income Restoration, and Restoration of Standard of Living.</p> <p>Recommend that a separate definition should be made for Standard of Living/Restoration of Standard of Living, as this is where the requirement for improved housing, security of tenure, etc, should be included.</p> <p>Currently this point only deals with Restoration of Livelihoods, e.g., economic life, not social life/housing/shelter.</p>	
--	---	--	--	--

<p>စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေး ခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။</p>		<p>မည့်နေရာ နှင့် ပတ်သက်၍ ရည်ညွှန်းထားခြင်းမျိုးမရရှိပါ။</p>		
<p>၃။(၁) ၆ မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ ဆိုသည်မှာ မြေသိမ်း ဆည်းရန် အလုပ် ကြောင်း အမိန့် ကြော်ပြောစာ ထုတ်ပြန် ကြေညာသည့်အခါ မြေသိမ်းဆည်းမှု လုပ်ငန်းအဝဝကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် ကြံ့ဥပဒေအရ ပဟိုကော်မတီက ဖွဲ့စည်းတာဝန် ပေးအပ်သော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ကို ဆိုသည်။</p>	<p>3.(x) Land Acquisition Implementation Body means the Region or State Land Acquisition Implementation Body formed by the Central Committee in accordance with this law and which is assigned duties to undertake all matters related to the land acquisition when notification to acquire land is issued;</p>	<p>အကောင်အထည်ဖော်ဆောင် ရွက်ရေးအဖွဲ့များသည် အလေ့အကျင့်ကောင်းတစ်ခု ဖြစ်သော်လည်း ကိစ္စရပ် တိုင်းအားလုံးတွင် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အဆင့်၌ ကြံ့အဖွဲ့များကို ထားရှုရန် မလိုအပ်နိုင်ပါ၊ အများစုသော အခြေအနေများတွင် ခရိုင် အဆင့်၌ ကော်မတီများ ဖွဲ့ခြင်းသည် အသင့်တော်ဆုံး ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ကြိုယ့် အခြေ အနေပေါ် မူတည်၍ သင့်တော် သလို ကော်မတီဖွဲ့၍ လုပ် ဆောင်နိုင်ရန် ဥပဒေထဲ၌ စကားလုံးများ ဖြည့်စွက် ထည့်သွင်းပေးသင့်ပါသည်။ သေးငယ်သည့် မြေသိမ်းဆည်းခြင်း စီမံကိန်းများ အားလုံးအတွက် တိုင်းနှင့် ပြည်နယ်အဆင့်များတွင် ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းရန် ကြိုးပမ်းခြင်းသည် လက်တွေ့ မကျွန်းမာရ်ပါ။</p>	<p>Whilst these Implementation Bodies are a good practice concept, they may not need to be at Region or State level in all cases. In many cases it may be most appropriate to have these at a District-level. Perhaps some language can be added to allow for this flexibility; otherwise, trying to establish two regional/state level committees for every small-scale land acquisition project will not be feasible nor will it actually happen.</p>	

<p>၃။ (၁) ပြန်လည် နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင် ခြင်းလုပ်ငန်း အကောင် အထည်ဖော်ရေးအဖွဲ့ ဆိုသည်မှာ မြေပိုင် ဆိုင်သူအားရွှေ့ပြောင်း နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ပြ င်း လုပ်ငန်းစဉ်များ အားတာဝန်ခံ၍ ဆောင်ရွက်ရန် ကြို့ပဒေအရ ပဟိုကော်မတီက ဖွဲ့စည်းပေးသည့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လုပ်ငန်း အကောင်အထည် ဖော်ရေးအဖွဲ့ကို ဆိုသည်။</p>	<p>3.(y) Resettlement and Restoration Implementation Body means the Region or State body formed by the Central Committee in accordance with this law and which is assigned to undertake duties concerning the process for resettlement and rehabilitation of land owner;</p>	<p>အထက်ပါအတိုင်း (ပုဒ်မခွဲ ၃ (၁)) တွင် ဖော်ပြထားသည့် အကြံပြုချက်များကို ကြည့်ပါ။</p>	<p>As above.</p>		
<p>၄။(ခ)အများပြည်သူ အကျိုး အလို့၏ ဥပဒေ နှင့်အညီ မြေသိမ်း ဆည်းခြင်းဖြင့်</p>	<p>4.(b) To protect the interest of those whose land is acquired for Public Purpose in accordance with the law</p>	<p>မြေသိမ်းဆည်းခြင်းခံရသူ အစား ထိနိုက်နစ်နာသူများဟု သုံးနှုန်းသင့်သလို အမို့ပြုယ် ဖွင့်ဆိုချက်များသို့ ပြန်လည်</p>	<p>It should say Affected persons and refer/cross-reference to the definition. Is it just for Public Purpose or others as well...assume it applies to private development?</p>		

<p>မြေသိမ်း ဆည်းခြင်း၊ ရုံးများ ၏ အကျိုးစီးပွားရှင် ကာကွယ်စောင့်နှင့် ရှာက်ရန်</p>	<p>ရည်ရွယ်နှင့်သည်။ အများပြည်သူများအကျိုးအလိုက္ခာ သာ ရည်ရွယ်ပါသလား။ သို့မဟုတ် အခြားသော အကျိုးများအတွက်ပါ ရည်ရွယ်ပါသလား။ ဥပမာအားဖြင့် ပုဂ္ဂလိကမှ လုပ်ဆောင်သည့် စီမံကိန်းများကဲ့သို့သော အမြေအနေမျိုးအတွက် အကျိုးပောင်ပါသလား။</p>				
<p>၄။(က) မြေသိမ်းဆည်း ခြင်း ပြုရာတွင် ထိခိုက် နစ်နာသူများ နှင့် ဒေသခံပြည်သူ များပါဝင်သော လုပ်ငန်းစဉ် များဖြင့် ကြိုတင်အသိပေးခြင်း၊ ညီနိုင်းခြင်း၊ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ခြင်းတို့ကို ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊</p>	<p>4.(c) to acquire land through a participatory process that involves affected persons and local people by issuing a prior notice, negotiating, and making decisions in a transparent manner</p>	<p>"ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်" ဟူသည့် အသုံးအနှစ်နှင့်အတား "တရား မျှတော် ပွင့်လင်းမြင်သာမှ ရှိသော နည်း (ဥပမာ-တရားမျှတော်) ဘက်မလိုက် သော၊ အတင်း အဓမ္မ နိုင်းစေခြင်း မဟုတ်သော၊ ကျား/မအားလုံး ပါဝင် နိုင်သော နည်း)ဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ဟု ပြင်ဆင်ရန် အကြံပြု လိုပါသည်။</p>	<p>Suggest edits similar to as follows: "fair and transparent manner (e.g., equitable, free from coercion, gender inclusive)".</p>		
<p>၄။(c) မြေသိမ်းဆည်း ရာတွင် မြေစွန်လွှာတ်</p>	<p>4. (c) To provide for Resettlement (or)to restore socio-economic life</p>		<p>ထိခိုက်နစ်နာသူများ အတွက် လုပ်နှင့် အဆင့်</p>	<p>To provide resettlement and livelihood restoration</p>	

<p>ဖယ်ရှားခံရခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဆုံးရုံးနှစ်နာ မူများ အတွက် ခံစားခွင့် အခွင့်အရေး တစ်ရပ်ရပ် ကို ပြောင်ဆိုင်သူ၏ ဆန္ဒ အရရွေးချယ်၍ ပြောသိမ်း ဆည်းရန် အဆိုပြုသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ညီနှစ်းသဘော တူညီချက်ဖြင့် ပြန်လည်နေရာချထား ပေးခြင်း သို့မဟုတ် လူမှုစီးပွားရေးဘဝကို ပြန်လည်ထူထောင် ပေးခြင်းတို့ ပြနိုင်ရန်။</p>	<p>for losses and damages which have resulted from loss of land and relocation due to the acquisition of land, in accordance with the entitlement and choice made by land owner and with the negotiated agreement with the department/organisation proposed to acquire the land</p>			<p>အတန်နှင့် အသက် မွေးဝမ်းက ကျင်းများအား အနည်းဆုံး မူလအနေအထားသို့ ပြန်လည်ထူထောင် ပေးနိုင်ရန် (သို့မဟုတ်) မြှင့်တင်ပေးရန် ပြန်လည်နေရာ ချထားပေးခြင်းနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြန်လည် ထူထောင်ပေး ခြင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့ ပေးမှုနည်းလမ်းများ ဖြည့်ဆည်းပေးရန်။</p>	<p>support measures for affected persons to ensure that their standard of living and livelihoods are at least restored or improved;</p>
<p>၉။အများပြည်သူ အကျိုးအလိုကှ ပြောသိမ်းဆည်းပေးရန် တင်ပြုသည့် အဆိုပြုလွှာတွင်</p>	<p>9. The proposal for land acquisition for Public Purpose shall attach the following necessary documents:</p>	<p>ကြုံနေရာတွင် ပြောသိမ်းဆည်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် ရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် စီးပွားရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြောင်းရွှေ့ ခံရမှု ၏ သက်ရောက်မူများကို တတ်နိုင်သလောက် ရောင်ရှားရန်/ လျော့ချရန် စီမံကိန်း အဆိုပြုသူတွင်</p>	<p>It is very important to add a clause here that refers to the responsibility of the Project Proponent to avoid and/or minimise land acquisition and related physical and economic displacement impacts wherever feasible in all cases. Project Proponent must also document its</p>	<p>ထပ်ဆင့်ထည့်ရမည့် ပုဒ်မ စီမံကိန်း အဆိုပြုသူသည် ပြောသိမ်းဆည်းခြင်းကို တတ်နိုင်သမျှ ရောင်ရှား ရန်/လျော့ချရန် နှင့်</p>	<p>Additional Article: The Project Proponent shall take all feasible steps to avoid or minimize land acquisition and related physical and economic</p>

<p>အအက်ပါ</p> <p>အထောက်အထား</p> <p>များပူးတွဲပါရှိစေရမည့်-</p>	<p>တာဝန်ရှိကြောင်း ရည်ညွှန်း ပေးရန် အလွန် အရေးကြီး ပါသည်။ ထိုအပြင် စီမံကိန်း အဆိုပြုသူသည် မြေသိမ်း ဆည်းခြင်းကို ရှောင်ရှား ရန်/လျှော့ချရန် မည်သို့ အားထုတ်ခဲ့ကြောင်း သက်ဆိုင်ရာ တရာ့ကိုစာတမ်း များ ပြသနိုင်ရမည်ဖြစ်သည်။</p>	<p>efforts to avoid and/or minimise land acquisition.</p>	<p>မြေသိမ်းဆည်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် စီးပွားရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြောင်းချွဲခံရမှု ၏ သက်ရောက်မှုများကို တတ်နိုင်သလောက် ရှေ့ ဌာနရှား ရန်/လျှော့ချရန် လုပ်ဆောင်ရမည်။</p> <p><u>ထပ်မံထည့်ရမည့် ပုံမွေ</u></p> <p>စီမံကိန်း အဆိုပြုသူသည် မြေသိမ်း ဆည်းခြင်းကို တတ်နိုင်သမျှ ရှောင်ရှား ရန်/လျှော့ချရန် နှင့် မြေသိမ်းဆည်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် စီးပွားရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြောင်းချွဲခံရမှု ၏ သက်ရောက်မှုများကို တတ်နိုင်သလောက် ရှေ့ ဌာနရှားရန်/လျှော့ချရန် လုပ်ဆောင်မည့် လုပ်ငန်းစဉ် အသေးစိတ်။</p>	<p>displacement impacts.</p> <p>Additional Clause:</p> <p>Details of steps taken by the Project Proponent to avoid and minimize acquisition and its impact.</p>
--	---	---	--	---

<p>၉။(ပု)အလိုဂိုလ် ညွှန်မြေပေါ်တွင်ဘာ သာရေးအဆောက် အဦးများအများ ပြည်သူဆိုင်ရာသုသာန် မြေနှင့် သံချိုင်းရုများ ပါဝင်မှုရှိ၊ မရှိနှင့် ပါရှိပါက ယင်းနေရာကို ချုပ်လုပ်ထားရေးအဖော် သဘောထား တင်ပြ ချက်ချုပ်လုပ်ခြင်း မရှိသောသိမ်းဆည်းလို ပါက သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် သီနိုင်းသဘော တူညီချက်နှင့် ခွဲ့ ပြောင်း နေရာ ချထားစရိတ် အပါအဝင်အခြား ကုန်ကျစရိတ် အတွက် တာဝန်ယူကြောင်း ကတိခံပန်ချက်၊</p>	<p>9.(d) Information concerning the presence or otherwise of religious buildings, public burial grounds or tombs on the required land; and opinion on whether they should be exempted or not, and if they are to be removed and transferred, an undertaking to take all responsibility for the expenses incurred for the transfer and removal in accordance with the negotiated agreement with relevant responsible person;</p>			<p>ခွဲ့ပြောင်းနေရာချထား စရိတ်အပြင် အခြားသော လိုအပ် ချက်များ ဥပမာအားဖြင့် ဘာသာရေး (သို့မဟုတ်) ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ပွဲများ ကျင်းပရန် ကုန်ကျစရိတ် အတွက်ပါ တာဝန်ယူ ပေးသင့်ကြောင်း ထည့်သွင်းဖော်ပြသင့်သည်။</p>	<p>Could Add after “transfer and removal”: “...and any other requirements, for example religious or cultural ceremony”.</p>
<p>၉။(စ)အလိုဂိုလ်သည့် မြေရှိ မေတ္တာဆိုင်သူ</p>	<p>9. (f) Resettlement and restoration rehabilitation plans to be implemented for land owners of</p>	<p>မြေပိုင်ဆိုင်သူများသာမက ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာအရ (သို့မဟုတ်) စီးပွားရေးအရ ပြောင်းခွဲ့နေရာချထား</p>	<p>Should be Affected Persons as it would need to cover not only land owners but those other persons related to the</p>	<p>အလိုဂိုလ်သည့်မြေရှိ ထိနိုက်နစ်နာ သူများ နှင့် စပ်လပျော်ရှု ပြန်လည်</p>	

များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြန်လည် နေရာ ချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင် ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက် ပေးမည့် အစီအစဉ်၊	the land to be acquired;	ခံရသည့် မြန်မာ့နှင့် ဆက်နွယ် ပတ်သက်နေသည့် အခြား သူများကိုလည်း ရည်ညွှန်း သင့်သဖြင့် “မြေပိုင်ဆိုင်သူ များ” အစား “ထိခိုက်နှစ်နာ သူများ”ဟူ၍ ပြောင်းလဲ သုံးစွဲသင့်သည်။	land if they are physically or economically displaced.	နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ပေးမည့် အစီအစဉ်၊
၉။ (၁)အဆောတလျှင် မြေသိမ်းဆည်းခြင်း သို့မဟုတ် ယာယိုမြေ သိမ်းဆည်းပေးခြင်း ပြရန်လိုအပ်ပါက လုံလောက်သော အကျိုးအကြောင်း ဖော်ပြချက်၊	9. (i) Explanation of the adequate reasons leading to the need for Urgent or Temporary Acquisition of land;	အဆောတလျှင် မြေသိမ်း ဆည်းခြင်းနှင့် ယာယိုမြေသိမ်း ဆည်းခြင်းပြရတွင် ထိခိုက် နှစ်နာသူများအတွက် ယာယို အကာအကွယ်များ ဆောင်ရွက် ပေးမည့် အစီအစဉ်များနှင့် ပတ်သက်၍ ကြိုနေရာတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြသင့်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် မြေပို့ခြင်းကြောင့် လမ်းနှင့် လမ်းပြန်လည်ခင်းခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် အခါးသော အိမ်များကို ပြုဖျက် လိုက်ရပါက ငါးအိမ်များတွင် နေထိုင်နေသူများသည် အိမ်ခြေမဲ့မဖြစ်သွားစေရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးမည် အစီအစဉ်များ ရှိသင့်ပါသည်။	Something should be added here about plans for temporary safeguards for Affected persons in the event of urgent or temporary land acquisition. In other words, a commitment to put measures in place to make sure people are not left homeless in the event a landslide affects the road and road reconstruction requires their house to be demolished.	

၁၁။ (ခ)	11. (b) cross-checking the information provided by the department, organisations proposed to acquire land concerning the adverse impacts on socio-economic life of the Affected persons at the place of land to be acquired, as well as potential environmental impacts	"လူမျိုးဗွားရေး ဘဝ" အတား အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဟု ပြောင်းလဲသုံးစွဲသင့်ပါသည်။	It should be written as 'livelihood'.	သိမ်းဆည်းရန် ရည်ရွယ်သည့် မြေ နေရာရှိ ထိနိုက်နှစ်နာ သူများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ထိနိုက် နှစ်နာမှုများ ပတ်ဝန်းကျင် တိနိုက်မှု အလား အလာများအပေါ် မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း၏ တင်ပြချက်များကို မြေပေါ်အမှန်နှင့် တိုက်ဆိုင် စဉ်ဆေးခြင်း၊	cross-checking the information provided by the department, organisations proposed to acquire land concerning the adverse impacts on livelihood of the Affected persons at the place of land to be acquired, as well as potential environmental impacts
၁၁။ (ဂ) ၂	11. (c) negotiation on the amounts for Resettlement and Restoration of Livelihoods to be paid by the department, organisations proposed to acquire land, based on the expert opinion and the requests of the affected persons;	လျှို့ကြေးပေးသည့် ပမာဏသည် "ပြန်လည်အတား ထိုးပါက ကုန်ကျေမည့် တန်ဖိုးပမာဏ အပြည့် အဝ"နှင့် ကိုက်ညီရန် အလွန်အရေးကြီးပါသည်။	It is considered very important that the amount of compensation paid is consistent with "full replacement value".	မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း၏ ပြန်လည် နေရာချထား ခြင်းနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြန်လည်ထွေထောင်ခြင်း တို့အတွက် လျာထားချက်များကို ကျမ်းကျင် ပညာရှင်များ၏	negotiation on the amounts for Resettlement and Restoration of Livelihoods to be paid by the department, organisations proposed to acquire land, based on the expert opinion and the requests of the affected persons,

<p>များကို ကျမ်းကျင် ပညာရှင်များ၏ သဘောထားအမြင်နှင့် ထိနိက်နစ်နာသူများ၏ လိုလားချက်များ အပေါ် အခြေခံ၍ ညီနှင့်ဆောင်ရွက်ခြင်း</p>				<p>သဘောထားအမြင် နှင့် ထိနိက်နစ်နာသူများ၏ လိုလားချက်များ နှင့် ထိနိက်နစ်နာသည့် မြေ/သို့မဟုတ် ပိုင်ဆိုင်မှုကို " " ပြန်လည်အစားထုံးပါက ကုန်ကျမည့် တန်ဖိုးပမာဏ အပြည်အဝ" အတိုင်း လျှော်ကြေး ပေးနှင့်ရန် ညီနှင့်ဆောင်ရွက်ခြင်း</p>	<p>and in accordance with full replacement cost of the affected land and/or assets;</p>
<p>၁၃။(က) သိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့် မြေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထိနိက် နစ်နာသူတို့ထံသို့ အနည်းဆုံး ဂုဏ်ကြိုတင် အကြောင်း ကြား၍ မြေပေါ်သို့ ဝင်ရောက်ပြီး အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက် နိုင်သည်</p>	<p>13.(a) inform the affected persons relating to the land proposed to be acquired at least 7 days in advance and undertake the following activities;</p>	<p>အဆောတလျှင် မြေသိမ်း ဆည်းခြင်းနှင့် ယာယို မြေသိမ်းဆည်းခြင်း (အရေးပေါ် အခြေအနေများ အတွက်) တို့မှ လွှဲ၍ အား အခြေအနေများတွင် သင့်ရက်တာ ကာလသည် ပိုမိုသင့်တော်ပါသည်။</p>	<p>Perhaps 14 days except in case of urgent or temporary acquisition (e.g., for emergency purposes). Same comment applies to 7 days clause above in point 13 (a).</p>		

<p>၁၃။ (က) (၃)။ ပုဒ်မခဲ့ကယ် (၁) နှင့် (၂)တို့အရ ဆောင်ရွက်ရာ တွင် အတားအခါး ဖြစ်သော ချံနှုတ်များ ရှင်းလင်းဖယ်ရှားခြင်း။</p>	<p>(3) Clearing barriers such as bushes when undertaking sub section (1) and (2);</p>	<p>ချံနှုတ်ပင်များတွင်လည်း စီးပွားရေးအရ တန်ဖိုး ရှိနိုင်သဖြင့် ငင်းတို့အတွက်ပါ တန်ဖိုးဖြတ်၍ လျှပ်ကြေး ပေးသင့်ပါသည်။ ပုဒ်မခဲ့ (၁)တွင် တိုင်းတစ် ရည်ညွှန်းထားသော်လည်း လျှပ်ကြေးပေးရာတွင် သီးပင်စားပင်များအတွက်သာ မဟုတ်ဘဲ မည်သည့် ထိနိုက်နစ်နာမူအတွက်မဆို လျှပ်ကြေးပေးရမည့် ဖြစ်ကြောင်း ထည့်သွင်း ဖော်ပြုရန် အကြံပြုလိုပါသည်။</p>	<p>Because bushes and shrubs may have economic value, and therefore should be compensated. It is partly covered by Point (c) below. suggest something is added to ensure compensation is paid for any 'damage' not just standing crops.</p>		
<p>၁၃။ (ခ)ကွင်းဆင်း တိုင်းတာ ခြင်း၊ ထိနိုက်နစ်နာ သူများနှင့် ထိနိုက် နစ်နာမည့် အခြေအနေ စာရင်း ကောက်ယူရ^{မည်။}</p>	<p>13. (b) conduct field survey, collect data on affected persons and potential affected situation;</p>	<p>Detailed Measurement Survey, DMS သို့မဟုတ် ရုပ်ပိုင်း ဆိုင်ရာနှင့် ထုတ်ကုန်စွမ်းအားရှိသော ပိုင်ဆိုင်မှုများအား စာရင်းသွင်းခြင်းနှင့် လူမှုစီးပွားရေးသာဝ် ဆိုင်ရာ စာရင်းအချက်အလက် များ ကောက်ယူခြင်း ကို အသုံးပြုရန် အကြံပြုလိုပါ သည်။ စာရင်းအချက် အလက်များ ကောက်ယူခြင်း (census) သည် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရွှေ့ပြောင်းခံရသူ အိမ်ထောင်သားစုများ အားလုံးကို ရာနှစ်းပြည့်</p>	<p>Suggest use Detailed Measurement Survey, DMS or inventory of physical and productive assets, and socio- economic survey. Census implies 100% sample and this is necessary for physically displaced households but a sample may be appropriate for economically displaced households.</p>		

		<p>ကောက်ယူရန် လိုအပ်သလို၊</p> <p>စီးပွားရေးအရ ချွဲ့ဖြောင်းခံရသူ</p> <p>အိမ်ထောင် သားစုများ၏</p> <p>နမူနာအုပ်စုကို ကောက်ယူရန်</p> <p>သင့်တော် သည်။ ဖြစ်နိုင်လျင် အဆိုပါ</p> <p><u>တို့ဒါကိုပါ ထည့်သင့်ပါသည်။</u></p>		
၁၃။ (က) ပုံစံမဆွဲ (က) နှင့် (ခ)တို့အရ ဆောင်ရွက်ရာတွင် စိုက်ပျိုးထားသော သီးပင်စားပင်များနှင့် အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများကို ထိနိုက်ပျက်စီးမှု မရှိစေရ။ အကယ်၍၍ ထိနိုက်ပျက်စီးမှုများ ရှိပါက ထိနိုက်ပျက်စီးမှု အတွက် ကာလ ပေါက်ရေးကို ထိနိုက်နစ်နာသူများကို ပေးလော်ရမည်။	13. (c) shall not damage any standing crops and properties in undertaking as per Sub-Sections (a) and (b), and shall compensate for all damages based on the market price if any damage is caused."	<p>သီးပင်စားပင်များဟူသော</p> <p>စကားလုံးနောက်တွင် "အပင်နှင့်</p> <p>အခြားသော ထုတ်ကုန်စွမ်းအားရှိသော</p> <p>(သို့မဟုတ်) ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ</p> <p>ပိုင်ဆိုင်မှုများ" ဟူသည့် စကားလုံးတွဲကို</p> <p><u>ထည့်သွင်းသင့်သည်။</u></p> <p>ကာလပေါက်ရေးအတား</p> <p>"ပြန်လည်အစားထိုးပါက ကုန်ကျမည့်</p> <p>တန်ဖိုးပမာဏ အပြည့်အဝ" ကို</p> <p><u>သုံးသင့်သည်။</u></p>	<p>၁၃။ (က) ပုံစံမဆွဲ (က) နှင့်</p> <p>(ခ)</p> <p>တို့အရ ဆောင်ရွက်ရာတွင်</p> <p>စိုက်ပျိုးထားသော</p> <p>သီးပင်စားပင်များ</p> <p>အပင်နှင့် အခြားသော</p> <p>ထုတ်ကုန်စွမ်းအားရှိသော</p> <p>(သို့မဟုတ်) ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ</p> <p>ပိုင်ဆိုင်မှုများ</p> <p>အသုံးအဆောင်</p> <p>ပစ္စည်းများကို</p> <p>ထိနိုက်ပျက်စီးမှု မရှိစေရ။</p> <p>အကယ်၍၍</p> <p>ထိနိုက်ပျက်စီးမှုများ ရှိပါက</p> <p>ထိနိုက်ပျက်စီးမှုအတွက်</p> <p>ပြန်လည်အစားထိုးပါက</p> <p>ကုန်ကျမည့် တန်ဖိုးပမာဏ</p> <p>အပြည့်အဝ ကို</p>	<p>Suggest add the word "trees and other productive or physical assets" after "standing crops".</p> <p>Full replacement cost should be used.</p>

				ထိနိက်နစ်နာသူများကို ပေးလျဉ်ရမည်။	
၁၄။ (က) ထိနိက်နစ်နာ သူများသည် ပုဒ်မ ၁၃ အရ မြေပြင်ကွင်းဆင်း စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ခွဲ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များ နှင့် ပေးလျဉ်သည့် ထိနိက်ပျက်စီးမှုအတွက် ကိုကာလ ပေါက်ရေး တိနှင့်ပတ်လျဉ်း၍ ကျေနပ်မှုမရှိပါက သက်ဆိုင်ရာ တိုင်း ဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ အဖွဲ့နှင့် နေပြည်တော် ကောင်စီ သို့ တင်ပြနိုင်သည်။	14. (a) Affected persons shall submit their case at relevant Regional or State government and Naypyidaw Council if they are not satisfied with the market price paid as compensation for the damage and activities of field investigation sub-team under section 13;	<p>ကာလပေါက်ရေးအတား</p> <p>“ပြန်လည်အတားထိုးပါက ကန်ကျမည့် တန်ဖိုးပမာဏ အပြည့်အဝ (full replacement cost)” ကို သုံးသင့်သည်။</p> <p>ကြောပဒေချက်အချို့နေရာများတွင် ကျေနပ်မှုမရှိပါက မည်သို့ လုပ်ဆောင်နိုင်ကြောင်း ရည်ညွှန်းဖော်ပြထားသည့်များ ပါရှိသည်။ သို့၇၈၅ ထိနိက် နစ်နာသူများအနေဖြင့် တိုင်းဒေသကြီး (သို့) ပြည်နယ်အစိုးရအဆင့်သို့ ငါးတို့၏ ကိစ္စရပ်များကို တင်ပြရန် မလွယ်ကူပါ။ မြေသိမ်းဆည်းခြင်း ကိစ္စရပ်များအားလုံးတွင် နစ်နာမှု ကုစားရေးယဉ်ရားကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ ထို့အပြင် ထိနိက်နစ်နာသူများမှ ငါးတို့၏ နစ်နာမှုများကို ကိုယ်တိုင် တိုင်ကြားရန် မလွယ်ကူသဖြင့် စီမံကိန်းအဆိုပြသူများမှ ကူညီထောက်ပံ့ပေးသင့် ပါသည်။</p>	<p>Full replacement cost should be used. There are several places where the law refers to what people need to do if they are “not satisfied”. It is not particularly feasible for Affected persons to submit their case at Regional or State government level. There should be a grievance redress mechanism implemented in all cases of land acquisition. It should also be stated that the Project Proponent must support Affected persons to submit their claims/grievances because in practice they will be unlikely to be able to do this on their own.</p>		

<p>၁၇။ (က) မြေကို အလိုရှိကြောင်း တင်ပြ သည့် အဆိုပြု ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ စိစစ်ချက်နှင့် စစ်ဆေးချက်တို့အရ အဆိုပြုသည့် မြေကို အများပြည်သူ အကျိုး အလိုကြား သိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်ကြောင်း တွေ့ရှိ ပါက အများပြည်သူ သိရှိရန် ထိမြေကို သိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်ကြောင်း အသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ပြာ စာကို ထုတ်ပြန်ကြော် ရမည်။</p>	<p>17.(a) If it is necessary to acquire land for Public Purpose according to assessment and investigation on the proposal to acquire land, Notification of Intention to Acquire Land shall be issued to the public;</p>	<p>အမိန့်ထုတ်ပြန်ကြော်ခြင်းကို မည်သို့လုပ်ဆောင် သင့်သည်ဟု ရှင်းပြနေသဖြင့် ကြုံပြန်မဆွဲ(က)သည့် အောက်ပါ ပုဒ်မ (၁၈)ကို ရည်ညွှန်းသင့်ပါသည်။</p>	<p>Perhaps this should reference point 18 below, as this explains how the notification should be carried out.</p>		
<p>၁၇။ (ဂ) (၂) အဆိုပြုလွှာပါလူမှုရေး စီးပွားရေးသာဝ ထိခိုက် နှစ်နာမှုအတွက် ဆန်းစစ်တွေ့ရှိချက်အ ကျင်း</p>	<p>17. (c)(2) summary of assessment findings on adverse impact on social and economic life included in the proposal;</p>			<p>ရွှေ့ပြောင်းရမှုကြောင်း ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှု နှင့် စီးပွားရေးပိုင်း ဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှု များ အပါအဝင် ရွှေ့ပြောင်းရမှု</p>	<p>Summary of all displacement impacts including both physical and economic displacement impacts, and the number of Affected households and</p>

				<p>ဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုများ အားလုံး၏ အကျဉ်း ရှင်ပိုင်းဆိုင်ရာ နှင့် စီးပွားရေးပိုင်း ဆိုင်ရာ ဈေးပြောင်းရမှု တစ်မျိုးချင်း စီရိ ထိနိက်နစ်နာသည့် အိမ်ထောင်စု နှင့် ထိနိက်နစ်နာသူများ တရ်းအရေအတွက်။</p>	Affected persons in each category of displacement”.
<p>၁၇။ (ယ) အများ ပြည်သူ့အကျိုးအလိုက္ခာ မြေကို သိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်ကြောင်း အသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ဖြာတာ ထုတ်ပြန် သည့်အခါ မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် ရေးအဖွဲ့ က ယင်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ စတင်ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုမီ သိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်သည့်မြန်း</p>	<p>17. (d) When the notification declaring the intent of land acquisition has been issued, the Land Acquisition Implementation Body shall negotiate with the landowner of the proposed land before implementing its duties, and shall notify the department and/or organisation that proposes to acquire land to purchase and transfer the land</p>	<p>မြေပိုင်ရှင်နှင့် ညို့နှင့်သူသည် စီမံကိန်း အဆိုပြုသူလော့၊ သို့မဟုတ် ပဟိုကော်မတီ လော ဟူသည့် အချက်မှာ မရှင်းလင်းပါ။</p>	<p>It is not clear whether it is the project proponent or the central committee is negotiating with the land owner.</p>		

<p>စပ်လျဉ်း၍ မြေပိုင်ဆိုင်သူနှင့် ညီနှင့်ပြီးထိမြေကို ဝယ်ယူလွှာပြောင်း နိုင်ရေးအတွက် မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းသို့ အကြောင်းကြားရမည်။</p>					
<p>၁၇။ (c)ပုဒ်မခွဲ (ယ) ပါ အကြောင်းကြားချက် အရ မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းက အဆိုပြုသည့် မြေကို ဝယ်ယူရေးအတွက် မြေပိုင်ဆိုင်သူနှင့် ညီနှင့်သော်လည်း သဘောတူညီချက် မရရှိသည့်အခါ မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရေး အဖွဲ့က ယင်း၏ လုပ်ငန်း တာဝန်များကို</p>	<p>17. (e) In line with the information under sub-section (d), the department, organisation proposed to acquire land negotiate with the land owner to buy the proposed land and if there is no agreement, the Land Acquisition Implementation Body shall carry out its duties.</p>	<p>အကယ်၍ မြေပိုင်ဆိုင်သူများ ထံမှ သဘောတူညီချက် မရရှိပါက လျှောက်ကြေးမပေးသဲ မြေသိမ်းဆည်းခြင်း ပြုမည်ဟုသည့် အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်ပါသလော်။ ပိုမိုရှင်းလင်းအောင် ဖော်ပြပေးသင့် ပါသည်။</p>	<p>Does this mean that if land owners do not agree it proceeds to expropriation? This definitely requires clarification.</p>		

ဆက်လက်ဆောင်ရွက် စေရမည်။				
၁၉။ ထိခိုက်နစ်နာသူ တို့သည် မြေကို သိမ်း ဆည်းရန် လိုအပ် ကြောင်းအသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ကြော ထုတ်ပြန်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျေနပ်မှု မရှိပါက ထိုသို့ ထုတ်ပြန်ကြော် သည့် နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့နှင့် နေပြည်တော် ကောင်စီ သို့ ကန်ကွက် ခြင်း အကြောင်းကို ကျိုးကြောင်းဖော်ပြ၍ နိုင်လုံသော အထောက်အထားများ ပူးတွဲပြီး ကန်ကွက်လွှာ ဝင်နိုင်သည်။	19. If affected persons are not satisfied with the Notification of Intention to Acquire Land, they can submit the Objection letter to relevant Region or State government and Naypyidaw Council by explaining the reason of objection with the attachment of strong evidence within 30 days from the day of issuing the Notification.	စီမံကိန်းအဆိုပြုသူတို့ နစ်နာမှုကုတ်များရေး ယဉ်ကျေမှု တစ်ရပ် ရှိရမည် ဖြစ်သလို ထိခိုက်နစ်နာသူများမှ ငါးတို့၏ ကန်ကွက်မှုများကို တင်ပြနိုင်ရန် စီမံကိန်း အဆိုပြုဘူမှ ကူညီထောက်ပံ့ ပေးသင့်ပါသည်။	The project proponent must have a grievance redress mechanism and provide support to affected persons to make their objection/s.	

<p>၂။ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သိမ္မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့နှင့် နေပြည်တော် ကောင်စီသည်-</p>	<p>20. Relevant Regional or State Government and Naypyidaw Council:</p>	<p>ကန်ကွက်မူများအားလုံးကို တိုင်းဒေသကြီး (သို့) ပြည် နယ်အဆင့်တွင် ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းပါမည်လော့။ အများစုသော ကိစ္စရပ်များ၏ ခရှင်အဆင့်တွင် ဖြေရှင်းခြင်း သည် လုံလောက်မည် ဖြစ်သလို ကန်ကွက်မူများကို ပိုမိုနားလည်သိရှိမည်ဖြစ်သောကြောင့် ပိုမို၍လည်း လက်တွေ့ကျမည် ဖြစ်ပါသည်။</p>	<p>Would all objections will really be dealt with at the Regional or State level? In most cases District level would be sufficient and more practical as they will have better understanding of the claims.</p>		
<p>၂။ (က) အဆိုပြသည့် ပြေကို အများပြည်သူ အကျိုးအလိုကြာ သိမ်းဆည်းရန် လိုအပ် ကြောင်းတွေ့ရှိပါက ထို ပြေကို သိမ်းဆည်း သင့်ကြောင်း သဘောထား မှတ်ချက်နှင့်အတူ ပြေသိမ်းဆည်းရေးကိစ္စ ဆက်လက်ဆောင်ရွက် ရေးအတွက် ပဟို ကော်မတီသို့ တင်ပြီး၊ ထိုတင်ပြချက်မိတ္ထားကို</p>	<p>22. (c) Shall submit its remark to the Central Committee that the land should be acquired and land acquisition should be continued if it is necessary to acquire the proposed land for Public Purpose and the copy of that remark letter shall be sent to the person who submitted the Objection letter.</p>	<p>ဤပုံစံမခွဲ(က)သည် expropriation ဥပဒေများနှင့် မည်သို့ဆက်စပ်နေပါသာနည်း။ သိမ္မဟုတ် မည်သို့ဆက်စပ်မှ ရှိကြား အထူးတလည် ထည့်သွေးထားသင့်ပါ သလား။ ထည့်သွေးထားသင့် သင့်သည်ဆိုပါက အတင်း အဓမ္မ ရွှေ့ပြောင်းခိုင်းခြင်းကို ရောင်ရာ ခြင်းနှင့် အစိုးရမှ ပြေသိမ်းခြင်း(expropriation) တိုင်းအတွက် ဥပဒေအရ မျှတာသည့် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု သည့် လိုအပ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီ သင့်ပါသည်။</p>	<p>How does this relate to expropriation laws? Or should this be more specifically included herein? If so, it should meet the requirement of “avoiding forced evictions” and following due process for any expropriation.</p>		

ကန်တွက်လွှာ တင်သွင်း သူထံသို့ ပေါ်ရမည်။				
၂၂။ မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရေး အဖွဲ့သည် သိမ်းဆည်းရန် ရည်ရွယ်သည့် မြေကို ကွင်းဆင်း စစ်ဆေးခြင်းနှင့် မြေသိမ်းဆည်းမည့် ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အခြေအနေအပေါ် အများပြည်သူ့၏ သဘောထားရယူခြင်း တိနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လုပ်ဆောင်မည့် အစီအစဉ်ကို ထိနိုက် နစ်နာသူတို့ထံသို့ အနည်းဆုံး ၇ ရက် ကြိုတင်အသိပေး အကြောင်းကြားပြီး အောက်ပါ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို	22. Land Acquisition Implementation Body shall carry out the following duties on their own or assign duties to the Field Survey sub-team after informing affected persons at least 7 days in advance about the process related to field survey of the land to be acquired and seeking public opinion about the purpose and condition of land acquisition;	အဆောတလျှင် မြေသိမ်း ဆည်းခြင်းနှင့် ယာယိ မြေသိမ်းဆည်းခြင်း (အရေးပေါ် အခြေအနေများ အတွက်) တို့မှ လွှဲ၍ အခြား အခြေအနေများတွင် သင့်ရက်တာ ကာလသည် ပိုမိုသင့်တော်ပါသည်။	Perhaps 14 days except in case of urgent or temporary acquisition (e.g., for emergency purposes).	

<p>ကိုယ်တိုင်</p> <p>ဖြစ်စေ၊ မြေပြင်ကွ</p> <p>င်းဆင်းစဉ်ဆေးရေး</p> <p>အဖွဲ့ခွဲကို တာဝန်ပေးချု</p> <p>ဖြစ်စေ ဆောင်ရွက်ရ</p> <p>မည်-</p>					
<p>၂၂။ (ခ) မြေသိမ်း</p> <p>ဆည်းရန် အဆိုပြု</p> <p>သည့်ကြာနာ၊ အဖွဲ့</p> <p>အစည်း၏ ပြန်လည်</p> <p>နေရာချထားခြင်းနှင့်</p> <p>ပြန်လည် ထူထောင်</p> <p>ခြင်းတို့အတွက်</p> <p>လျှောထားချက်များကို</p> <p>ကျမ်းကျင်</p> <p>ပညာရှင်များ ၏</p> <p>သဘောထားအမြင်</p> <p>နှင့် မြေပြင်ဆိုင်သူတို့၏</p> <p>လိုလားချက်များအပေါ်</p> <p>အခြေခံ၍</p> <p>ညီနှင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း</p> <p>င်းသော်လည်းကောင်း၊</p> <p>သဘောတူညီမှု</p> <p>ရယူခြင်း</p>	<p>22. (b) negotiation and obtaining agreement on the amounts for Resettlement and Restoration of Livelihoods to be provided by the department, organisation proposed to acquire land, based on the expert opinion and the requests of land owners;</p>	<p>လျှောထားချက်များသည် ထိနိုက်နစ်နားသူများ/မြေပြင် ဆိုင်သူများ၏ ထင်မြင် ယူဆချက် အပါအဝင် တတ်ကျမ်းပညာရှင်များမှ အထောက်အထားနှင့်တက္က လေ့လာ ဘတ္တိသည့် ပမာဏဖြစ်သော “ပြန်လည် အစားထိုးပါက ကုန်ကျမည့် တန်ဖိုးပမာဏ အပြည့်အဝ” (full replacement cost) အပေါ်တွင်လည်း မှတည်သင့်ပါသည်။</p> <p>ညီနှင့်ဆောင်ရွက်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်သည် လူတွေ。 ဖြစ်သင့်သလို ထိနိုက်နစ်နား အားလုံးသည် ငါးတို့၏ လိုလားချက်များ၊ ထင်မြင် ချက်များကို ဖော်ပြနိုင်ရန် အခွင့်အရေး ရရှိရမည်၊ ပြန် လည်နေရာချထားပေးခြင်း ကော်မတ</p>	<p>It should also be based on the full replacement cost which is demonstrated through relevant documented studies conducted by experts and including input from affected persons/land owners.</p> <p>Suggest also that something is added about how the negotiation process should be in person, and all Affected persons should have the opportunity to provide input. But also that the negotiations may need to be conducted with resettlement committees or similar representative groups of the Affected persons.</p>		

	<p>၁။ နှင့်ဖြစ်စေ (သို့မဟုတ်) အခြားသော ထိခိုက်နစ်နာ သူများ၏ ကိုယ်စားပြု အဖွဲ့များနှင့် ဖြစ်စေ ညီနှင့်ဆောင်ရွက်မှု များ ဆောင်ရွက်ရမည် အစရိုသည့် အချက်များ ထည့်သွင်း ဖော်ပြုသင့် ပါသည်။</p>			
၂၂။ (က) မြေသိမ်း ဆည်းမည့် ရည်ရွယ် ချက်နှင့် အခြေအနေ များအပေါ် ထိခိုက် နစ် နာသူများ အပါအဝင် ပြည့်သူလူထုတံ့မှ ကန်း ကွက်လွှာခေါ်ယူခြင်း၊ စာဖြင့် ရေးသား ကန်းကွက်ချက်ကို လက်ခံခြင်း၊ ကြားနာ စစ်ဆေးခြင်း အထောက်အထား စာရွက် စာတမ်းများ တင်ပြစေရန် တောင်း ခံခြင်း လိုအပ် ပါက မြေပြင် ကွင်းဆင်း စစ်ဆေးမှု	<p>22. (c) seek and accept written objections from affected persons and the public concerning the Purpose and situation of the land acquisition, and may hold hearings or call for the submission of supporting documents and if necessary undertake field surveys</p>		<p>မြေသိမ်း ဆည်းမည့် ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အခြေအနေ များအပေါ် ထိခိုက် နစ်နာသူများ အပါအဝင် ပြည်သူ လူထုတံ့မှ ကန်းကွက်လွှာခေါ်ယူခြင်း၊ စာဖြင့် ရေးသား ကန်းကွက်ချက်ကို လက်ခံခြင်း၊ ကန်းကွက်မှုများကို စံစမ်းစစ်ဆေးရန်နှင့် ဖြေရှင်းရန်အတွက် ကြားနာ စစ်ဆေးခြင်း၊ အထောက်အထား စာရွက် စာတမ်းများ တင်ပြစေရန် တောင်း ခံခြင်း လိုအပ်ပါက မြေပြင်</p>	<p>seek and accept written objections from affected persons and the public concerning the Purpose and situation of the land acquisition, and may hold hearings or call for the submission of supporting documents and if necessary undertake field surveys to investigate and resolve objections.</p>

များကို ဆောင်ရွက်ခြင်း				ကွင်းဆင်းစဉ်အေးမှုများကို ဆောင်ရွက်ခြင်း	
၂၂။ (ယ)မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းမှ ကိုယ်တားလှယ်၊ မြေပိုင်ဆိုင်သူများနှင့် ယင်းတို့၏ ကိုယ်တားလှယ်တို့နှင့်အတူ ပြမ်းမြှင့်ကွင်းဆင်းတိုင်းတာမှတ်သားခြင်း	22. (d) field surveys together with representatives from the organization/department proposed to acquire land, as well as land owners and their representatives;	မြေပိုင်ဆိုင်သူအတား ထိခိုက်နစ်နာသူဟု ပြောင်းလဲသုံးစွဲရန် အကြံပြုလိပါသည်။	Suggest "land owners" is "affected persons" instead.		
၂၂။ (ခ)ထိခိုက်နစ်နာသူများစာရင်းနှင့် ထိခိုက် နစ်နာမှု အခြေအနေများ၊ စာရင်းကောက်ယူခြင်း	22.e)surveying the affected persons and the harmful effects suffered;			နေရာပြောင်းချွေခံရခြင်း ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အမျိုးမျိုးသော သက် ရောက်မှုများကို အတည် ပြုရန် ထိခိုက်နစ်နာသူ များအား စာရင်းကောက် ယူခြင်း။	surveying the affected persons to confirm the different displacement impacts
၂၂။ (ဆ) ကွင်းဆင်းတိုင်းတာမှုကြောင့် ထိခိုက်နစ်နာသူတို့၏ အကျိုးစီးပွား ထိခိုက် နစ်နာမှုများအား	22. (g) Recording adverse impact on the interest of affected persons due to field survey and calculating compensation and damages based on	အထက်တွင် ဖော်ပြထားသည့် ကာလတန်ဖိုးနှင့် စပ်လျဉ်း သော အကြံပြုချက်များကို ကြည့်ပါ။ ထို့အပြင် အကျိုးစီးပွား ထိခိုက်နစ်နာမှု ဟု ဆိုရာ၌ ကွင်းဆင်းတိုင်းတာမှုကြောင့်	As above re: market price. It is not clear if this relates to overall land acquisition or effects/damage from field investigation?		

မှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊ ဒေသ၏ ကာလ တန်ဖိုးအပေါ် လျှပ်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးများ တွက်ချက်ခြင်း။	the local market price;	ဖြစ်ပေါ် လာသည့် ထိခိုက်နစ်နာမူ ကိုပဲ ရည်ညွှန်းပါသလား သို့မဟုတ် မြေသိမ်းဆည်းခြင်း လုပ်ငန်းစဉ် တစ်ရပ်လုံးနှင့် စပ်လျှပ်းသည့် ထိခိုက်နစ်နာမူကို ဆိုလိုပါသလား။		
၂၃။(က) (၁) ပြောင်းရွှေ့နေရာ ချထားမည့် နေရာသည် အခြေခနေထိုင်ရန် သင့်တော်မှုရှိ မရှိနှင့် အကောင်အထည် ဖော်နိုင်မည့် အခြေအနေ၊	23. (a) (1) whether or not the Resettlement site is suitable and possibility for the implementation;	ပြန်လည်နေရာချထားပေးမည့် တည်နေရာများကို ရွှေ့ချယ် နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ပေးသင့် သလို အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ရန် သင့်တော်မှုရှိမရှိ ဟူသည့် အချက်သာမက ပြန် လည်နေရာချထားခံရသူများ နှင့် မူလအေသာခံအများစုံမှ သဘောတူသည့် တည်နေရာ ဖြစ်သင့်ပါသည်။ ဤပြဿ တွင် ပြန်လည်နေရာချထား ခံရသူများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မူလအေသာခံများကို ထည့် သွင်းစဉ်းစားခြင်း မရှိသ လောက်နည်းပါးနေသဖြင့် အားနည်းချက်တစ်ရပ်ဖြစ် သည် (ပုဒ်မခွဲ ငါး(က)ကို ကြည့်ပါ)။ မူလအေသာခံများကို အစိုးပို့ဖွင့်ဆို သင့်သလို ပြန်လည်နေရာ ချထားခံရသူ များကို လက်ခံစေရန် မူလ	Actually, there should be options provided for resettlement sites and these should not only be suitable for implementation but should also be accepted by the majority of resettlers and the 'host community'. There appears to be little consideration of the host community for resettled people in the law and this is a gap (see Clause 48(a)). It is recommended that host community is defined and provisions are made to ensure that they are adequately consulted and supported to accept any resettlers.	

		<p>ဒေသခံများနှင့် ဆွဲးဇွဲး တိုင်ပင်ခြင်းများ လုံလောက် စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်စေရေး အတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေပြောန်းချက်များလည်း <u>ထည့်သွင်းသင့်ပါသည်။</u></p>			
၂၃။(က) (၂) ဘာသာရေး အဆောက်အအီများနှင့် အများပြည်သူဆိုင်ရာ ကျောင်း၊ ဆေးခန်း၊ ဈေး၊ ရုံး စသည့် အဆောက်အအီများ ပြန်လည်တည်ဆောက် နိုင်မည့် အကြောင်း	23. (a) (2) the situation concerning reconstruction of religious buildings, and public buildings such as schools, clinics, markets, and offices etc.;		<p>ဘာသာရေးနှင့် <u>ယဉ်ကျေးမှု</u> အ ဆောက်အအီများ၊ အများပြည်သူ ဆိုင်ရာ ကျောင်း၊ ဆေးခန်း၊ ဈေး၊ ရုံး စသည့် အဆောက်အအီများ ပြန်လည် တည်ဆောက်နိုင်မည့် အကြောင်း</p>	the situation concerning reconstruction of religious and cultural buildings, and public buildings such as schools, clinics, markets, and offices etc.;	
(၃) အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးပေးနိုင်သည့် အကြောင်း	23.(a) (3) situation concerning creation of job opportunities;	<p>အချို့သော အကြောင်းများ တွင် အလုပ်အကိုင် အခွင့် အလမ်း နည်းပါးခြင်းမှစ၍ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း လုံးဝ မရှိခြင်းအထိ ဖြစ်နေ နိုင်သည်။ သို့မဟုတ် ယာယို အလုပ်အကိုင်များ (ဥပမာ အားဖြင့် လမ်းခွင်းခြင်း၊ သန့်စင်ခန်းများ၊ အေား ပြည်သူ့ပိုင် အကြောင်းအဆောက် အအုံများဆိုင်ရာ အလုပ် အကိုင်) ဤ ဖို့နေ့နိုင်သည်။</p>	<p>In some cases there will be minimal to no job opportunities, or at least only temporary ones, such as for roads, sanitation facilities, other public infrastructure.</p>	<p>အလုပ်အကိုင်အခွင့် အလမ်း ဖန်တီးပေးရန် ဖြစ်နိုင်သည့် အကြောင်း</p>	situation concerning creation of job opportunities, where feasible ;

၂၃။(က) (၄) ယာယိ ထောက်ပံ့ ကြေး ပုံးပေးမည့် အစီ အစဉ်နှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ	23. (a) (4) situation concerning the transitional support programme and its sufficiency;	<p>ယာယိထောက်ပံ့ကြေး ပုံးပေးမည့် အစီအစဉ်ကို ဖော်ပြထားခြင်းသည် အပြုသဘောဆောင်ပါသည်။ သို့သော် ကျွဲ့ပြဇ္ဇာ၏ အားအော်များတွင် ငါး အစီ အစဉ်ကို ရည်ညွှန်းဖော်ပြ ထားခြင်းမရှိပါ။</p> <p>ကျွဲ့ယာယိ ထောက်ပံ့ကြေး ပုံးပေးမည့် အစီအစဉ်သည် လုနေမှု အဆင့်အတန်းနှင့် အသက် မွေးဝမ်းကော်ငါး ပြန်လည် ထူထောင်ခြင်း၏ လိုအပ်ချက် တစ်ခု ဖြစ်သင့်ပါသည်။ ဥပမာ အားဖြင့် အခန်း (၈)တွင် ထည့်သွင်းသင့်ပါသည်။</p>	It is welcome to see a transitional support programme mentioned but it does not seem to feature anywhere else in the law. It should be a requirement of standard of living and livelihood pre-project levels support, e.g., in Chapter VIII.		
၂၃။ (က) (၅) အိမ်ထောင်သားစု အသက်မွေးမှု ဆက်လက်ဆောင်ရွက် နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရွှေ့နာနာ၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပုံးပေးသင့်သည့် အစီအစဉ်များ၊	23. (a) (5) support programmes to be provided by relevant government departments, organisations to enable Households to maintain their livelihoods;			<p>ထိနိက်နစ်နာသည့် အိမ်ထောင်သားစု အသက်မွေးမှု ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရွှေ့နာနာ၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကော်ငါး ပုံးပေးသည့် အစီအစဉ်များ၊</p>	Livelihood support programmes to be provided by relevant government departments, organisations to enable Affected Households to maintain their livelihoods;
၂၃။ (ဂ) ပုဒ်မခွဲ (က) နှင့် (ခ) တို့အရ	23. (c) Calling for and copying of necessary documents, counter-checking,	<p>ဥပမာအားဖြင့် စစ်တမ်း ကောက်ယူသည့် သတင်းအချက်အလက်များကို</p>	Electronic copies should be kept and duplicates should be made, e.g., of inventory and survey data.	<p>စစ်တမ်း ကောက်ယူသည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ကွန်ပုံတာ ဖိုင်များဖြင့်</p>	Electronic records should be kept and duplicates should be made of any hard copy records

<p>ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သည့် အထောက်အထားများ တောင်းယူကြဉ်ရခြင်း၊ မိတ္တာကူးယူခြင်း၊ တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေး ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည်ဟု မှတ်ယူရသူများအား ခေါ်ယူမေးမြန်းခြင်း။</p>	<p>summoning and examination of the persons considered relevant, in carrying out activities under subsection (a) and (b);</p>	<p>ကွန်ပူးတာ ဖိုင်များဖြင့် သိမ်းယူသင့်သလို အဆိုပါ ဖိုင်များ နှင့်အတူ သက်ဆိုင်ရာ တရာ်ကိစာတမ်းများကို လည်း မိတ္တာကူးယူထားသင့်သည်။ အားလုံးသော အချက်အလက်များကို သက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂလိကဆိုင်ရာ၊ မပေါက်ကြားသင့်သော သတင်းအချက်အလက်များ မပါက်ကြားစေရန် မူဝါဒများနှင့် အညီသိမ်းဆည်း ထားသင့် ပါသည်။ အဆိုပါ ကိစ္စရပ်များနှင့် ပတ်သက်၍ ထပ်မံ ထည့်သွင်း ဖော်ပြသင့်ပါသည်။</p>		<p>သိမ်းယူပြီး၊ အဆိုပါ ဖိုင်များ နှင့်အတူ သက်ဆိုင်ရာ တရာ်ကိစာတမ်းများကို လည်း မိတ္တာကူးယူထားရမည်။ အားလုံးသော အချက်အလက်များကို သက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂလိကဆိုင်ရာ၊ မပေါက်ကြားသင့်သော သတင်းအချက်အလက်များ မပါက်ကြားစေရန် မူဝါဒများနှင့် အညီ သိမ်းဆည်းထားရမည်</p>	<p>that accompany/support the electronic records. And, all data/information should be kept in accordance with relevant privacy policy/ies that protect confidentiality.</p>
<p>၂၇။ (ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ အများပြည်သူ အကျိုး အလိုကြာ မြေ သိမ်းဆည်းသင့် ကြောင်း သဘောထား မှတ်ချက်ပြုပါက မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့် အထောက်အထားများ</p>	<p>27. (b) Shall submit the Draft Notification to be notified to the public together with evidence proposed to acquire land, if it is necessary to acquire land for Public Purpose under subsection (a).</p>	<p>ဤပြောန်းချက်ပါ အမိန့်。 ကြောသာစာမျက်မှုများနှင့် မြေကို သိမ်းဆည်းရန် လိုအပ် ကြောင်း အသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ကြာစာတို့သည် မည်သို့ ကွာခြားသနည်း။</p>	<p>How is this Draft Notification different to the previous Notification of Intent of Land Acquisition?</p>		

<p>နှင့် အတူအများပြည် သူသိရှိရန် ထုတ်ပြန် ကြေညာမည့် အမိန့် ကြော်ငြာစာမှုကြမ်း ကိုပါ ဖူးတွေ့၍ တင်ပြ ရမည်။</p>				
<p>၃၁။ တာဝန်ခံ ဝန်ကြီး ဌာနသည် ပုဒ်မ ၂၉ အရ ပဟိုကော်မတီ က အကြောင်းကြားလာ သည့်အခါ အများ ပြည်သူ အကျိုး အလိုက္ခ မြေကို သိမ်းဆည်းမည် ဖြစ်ကြောင်း အများ ပြည်သူသိရှိရန် ပုဒ်မ ၁၇ နှင့် ၁၈ တို့ပါ နည်းလမ်းများဖြင့် အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန် ကြေညာမြင်း နှင့်အသိပေးခြင်းတို့ ပြရမည်။</p>	<p>31. Upon receiving the information from the Central Committee under section 29, the Responsible Ministry issue the Notification to Acquire Land for Public Purpose and inform the public in accordance with the procedures under section 17 and 18.</p>	<p>"အကျိုးဝင်သက်ဆိုင်မှု"နှင့် "စာရင်းပိတ်ရက်" ဟူသည့် အကြောင်းအရာများကို အသုံး အနှစ်း ကွဲပြားစေကာမူ ထည့်သွင်းဖော်ပြရန် အလွန် အရေးကြီးပါသည်။</p> <p>အများပြည်သူ အကျိုးအလိုက္ခ မြေသိမ်းဆည်း မည် ဖြစ်ကြောင်း အမိန့် ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်သည့် အချိန် (စာရင်းပိတ်ရက်)တွင် ပုဒ်မ ၃(ဂ)၏ ပုဒ်မခွဲ (၅)နှင့် (ည)တွင် သတ်မှတ်ထားသော ထိခိုက်နစ်နာသူများသာ မြန် ပိုင်ဆိုင်မှု အခွင့် အရေးများရှိပြီး၊ အခန်း(၈)တွင် ဖော်ပြထား သည့် သက်ဆိုင်ရာ လျော် ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးများကို ခံစားခွင့် ရှိပည်ဖြစ်ကြောင်း ဤနေရာတွင် ထည့်သွင်း ဖော်ပြသင့်ပါသည်။</p>	<p>It is very important that the concepts of "eligibility" and "cut-off date" are included, in the law.</p> <p>A clause should be added to state that only those Affected persons who have been identified (as per clauses 3(c), (j) and (k) to have rights to land or assets at the time of Notification to Acquire Land for Public Purpose (cut-off date), will be eligible for relevant Compensation and Damages as per Chapter VIII.</p> <p>What is not clear is if this Notification or the previous one (Chapter VI) would be considered the Cut-Off date. It really can only be a Cut-Off date at the start of or after the detailed measurement survey/inventory. Cut-off date cannot be announced in advance of having the data on who is affected as there</p>	

		<p>မရှင်းလင်းသည့် အချက်မှာ ကြုံ အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန် သည့်နေ့ (သို့)အခန်း(၅)တွင် ဖော်ပြထားသည့် အမိန့် ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန် သည့်နေ့အား စာရင်း ပိတ်ရက်အဖြစ် သတ်မှတ်ပါ မည်လော ဟူသည့် အချက်မှာ မရှင်းလင်းပါ။ အသေးစိတ် စစ်တမ်း ကောက်ခြင်း/စာရင်း သွင်းခြင်း စတင်သည့်နေ့၊ (သို့) ပြီးသို့နေ့ကိုသာ စာရင်း ပိတ်ရက်အဖြစ် သတ်မှတ် နိုင်ပါသည်။ မည်သူသည် ထိခိုက်နစ်နာသူ ဖြစ်ကြောင်း အချက်အလက်များ မရရှိစင် ကြိုတင်၍ စာရင်းပိတ်ရက်ကို ကြော်ပါက မည်သူတို့ ထိခိုက်နစ်နာကြောင်း သက်သေမပြနိုင်၊ မငြင်းဆုံးနိုင်သဖြင့် ထိခိုက်နာကြိုတင် မကြော်သင့်ပါ။</p>	will be no way to prove or refute any claims.	
၃၂။ (ယ) မြေသိမ်း ဆည်းခံရသော မြေပိုင် ဆိုင်သူတို့နှင့် ညီးနှင့် သဘောတူညီပြီး ဖြစ်သည့် ပြန်လည်	32. (d) Brief Resettlement and Rehabilitation Plan negotiated and agreed by land owners of the acquired land .		<p>ထိခိုက်နစ်နာသူတို့နှင့် ညီးနှင့် သဘောတူညီပြီး ဖြစ်သည့် ပြန်လည် နေရာချထားခြင်းနှင့် အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်း</p>	Brief Resettlement and Livelelihood Restoration Plan negotiated and agreed by affected persons.

နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင် ခြင်း လျာထားချက် အကျဉ်း။				ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း လျာထားချက် အကျဉ်း။	
၃၄။ (က) (၂) ၆ မြှုပ်တည်နေရာ၊ အကျယ်အဝန်း၊ မြေအမျိုးအစား၊ အတန်းအစားနှင့် ပုဒ်မ ၁၇ အရ မေးကို သိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်ကြောင်း အသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ကြော် ထုတ်ပြန်သည့်နေရာ၊ မြေ၏ ဒေသရွေးကွက် ပေါက်ရွေး၊	34. (a) (2) Location of land, acre, land type and classification of the land and its market price on the day when the Notification of Intention to Acquire Land was issued under section 17;	မြေအမျိုးအစားခွဲခြားထားခြင်းသည် အထောက်အထား နိုင်လုံသည့် တတ်ကျမ်း ပညာရှင်၏ ထင်မြောဆ ချက်ပေါ် မှတ်လုပ်သင့်ပါသည်။ နှစ်သက်တမ်းတစ်ရာ ကြာမြင့်ပြီဖြစ်သည့် မြေပုံများ ပေါ် အကြေခံ၍ မြေအမျိုး အစား ခွဲခြားခြင်းမျိုး မပြုသင့်ပါ။ ဥပမာအားဖြင့် အဆိုပါမြေပုံမျှ စားကျက်မြေ ဟု သတ်မှတ်ထား သော်လည်း ယခုအချိန်၌ မြေပေါ်တွင် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ကိုင်နေသော မြေမျိုး။	It is important to add that the classification of land should be based on documented expert opinion , NOT on 100 year old maps that previously classified the land as pasture for example but it is now being cultivated.		
၃၄။ (က) (၄) မြေပေါ်ရှိ နှစ်ရှည်ပင်များ၏ အမျိုးအစား၊ အရေး အတွက်၊ တစ်ပင်ချင်း၏ သက်တမ်းနှင့် တန်ဖိုး အပင်မှ	34.(a) (4) Type of perennial trees, number, age and value of each tree on the land, 3 years average income from each tree;	အပင်မှ အကျိုးခံစားခွင့် ရရှိမှု ၃နှစ် ပုံမျှ တန်ဖိုးသည် “ပြန်လည်အစားထိုးပါက ကုန်ကျမည့် တန်ဖိုးပမာဏ အပြည့်အဝ”ရရှိစေသည် ဖြစ်ကြောင်း ရည်ရယ်ထားခြင်း ဖြစ်သလော ဟူသည့် အချက်မှာ မသေချာပေါ် အချို့သော အကြေအနေ များတွင် ၃နှစ်တာ အချိန် သည်	It is not clear if the 3 years average income is supposed to help ensure ‘full replacement cost’ is met or not? In some cases 3 years will be enough in other cases trees can take 10 or more years to be fully productive again. This definition could be strengthened. E.g., sometimes compensation will be based on average		

အကျိုးခံစားစွင် ရရှိနှုန်းများတော်မြို့။	<p>လုလောက် နိုင်သလို အခြားအခြေအနေ များတွင် နှစ်ရှည်ပင်များထံမှ အကျိုးခံစားနိုင်ရန် ဝါနှစ်နှင့် အထေက် ကြောမြင့်နိုင်ပါသည်။</p> <p>ကြိုအဓိပ္ပာယ် ရှင်းလင်းချက်အား ပိုမိုရိုင်မာအားကောင်းအောင် လုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တစ်ခါတစ်ရုံ တွင် လျော့ကြေးသည် တစ်ပင်ချင်းအရေအတွက် ထက်စာလျှင် တစ်ကေ အတွင်းရှိ ပူမးမျှ အပင် သိပ်သည်းမှုပမာဏပေါ် မူတည်နေတတ်သည်။ ထို့အပြင် တန်ဖိုးပမာဏသည် နေရာအော်အသီးသီးတွင် ကွာခြားနေနိုင်သည်။ အများစုံ အားဖြင့် ခရိုင်အဆင့်၌ “တစ်ယူနှစ်တန်ဖိုး” ကို သတ်မှတ်ပေးလေ့ရှိပြီး <p>ကြိုယူနှစ်တန်ဖိုးကို ကိစ္စရပ်များ အားလုံးအတွက် အသုံးပြု လေ့ရှိသည်။ အပင်သက်တမ်း နှင့် အပင်အရွယ်အစား အမျိုးမျိုးအတွက်လည်း <p>ကြိုယူနှစ်တန်ဖိုးများသည်</p> <p>အကျိုးဝင်သည်။ အပင်များ</p> </p></p>	<p>density of trees per acre rather than individual tree count. Furthermore, the 'value' will be different in different locations. Usually a set of 'unit rates' is developed at District-level that is then applied in all cases. These rates usually account for different ages/size of tree etc. The concept of full replacement cost needs to also be applied to trees.</p>	
--	--	--	--

		<p>အတွက်လည်း "ပြန်လည် အတားထိုးပါက ကုန်ကျမည့် တန်ဖိုးပမာဏ အပြည့်အဝ" ဟူသည့် အယူအဆကို အသုံးပြုသင့်သည်။</p>		
၃၄။(က)(၅) ရာသီသီးနှံများ၏ အမျိုးအစား၊ စိုက်ပျိုးစေရုံးနှင့် ထွက်ရှိ သည့် သီးနှံ၏ ၃ နှစ် ပျမ်းမျှတန်ဖိုး	34. (a) (5) Type of seasonal crops, acres and average value for 3 years benefitted from the crops;	<p>အပင်မှ အကျိုးခံစားခွင့် ရရှိမှု ၃နှစ် ပျမ်းမျှ တန်ဖိုးသည် "ပြန်လည်အတားထိုးပါက ကုန်ကျမည့် တန်ဖိုးပမာဏ အပြည့်အဝ" ရရှိစေရန် ရည်ရွယ်ထားခြင်း ဖြစ်သလော ဟူသည့် အချက်မှာ မသေခြာပေ။ အခါးသော အခြေအနေ များတွင် ၃နှစ်တာ အချိန်သည် လုံလောက်နိုင် သလို အခြားအခြေအနေများ တွင် သစ်ပင်များမှ အကျိုး ခံစားနိုင်ရန် ၁၈နှစ်နှင့် အထက် ကြောမြင့်နိုင်ပါသည်။</p>	<p>It is not clear if the 3 years average income is supposed to help ensure 'full replacement cost' is met or not? In some cases 3 years will be enough in other cases trees can take 10 or more years to be fully productive again.</p>	
၃၄။ (က)(၆) ၆ မြေသီမီးဆည်းခံရမှု ကြောင့် ယင်းမြေပေါ် တွင် အသက်မွေး ဝမ်းကောင်းနှင့် အလုပ်အကိုင် အခွင့် အလမ်း ထိခိုက်နစ်နာ ဆုံးရုံးမှုများ။	34. (a) (6) Loss of livelihood and job opportunities dependent on the land due to land acquisition;	<p>မြေပေါ်တွင် အခြေပြု လုပ်ကိုင်နေသူများသာ မဟုတ်ဘဲ ကျပါန်းလုပ်သား များနှင့် အခြားလုပ်သားများ အနေဖြင့်လည်း အလုပ် အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ဆုံးရုံးခြင်း (သို့မဟုတ် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း များ ရယူအသုံးချိန်မှု နည်း ပါးလာခြင်းများ ကံတွေ。 လာရနိုင်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် နေထိုင်ရာပြောင်းရွှေ့သဖြင့်</p>	<p>Loss of job opportunities (or reduced access to job opportunities) can occur for casual labourers and other workers too, not only those that rely on the land, e.g., if an Affected Person has to move location, they will no longer have the same contacts/connections to job opportunities. Therefore there may still be significant livelihood impacts.</p>	

		အလယ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း များအတွက် အဆက်အသွယ် များ၊ အသိမိတ်ဆွေများ မရှိတော့သဖြင့် သိသာ ထင်ရှားသော အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုများ ရှိနိုင်သည်။		
၃၄(၃) ကုပ်စံစာမျက်နှာ မှတ်သားမှု လုပ်ငန်းပြီးစီးပါက မှတ်တမ်း တင်ထားသည့် အချက်များကို သိရှိရန် အများပြည်သူသို့ အသိပေး ကြေညာရမည်။	34. (d) When field survey is finished, data recorded shall be made public;	ကိုယ်ရေးကိုယ်တာဆိုင်ရာ၊ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာနှင့် လျှို့ဝှက်ထားသင့်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ပါ အသိပေးကြညာ ရန်မဟုတ်ပါ။ အောက်ပါ ပုဒ်မ ၃၄ (c) တွင်ကြည့်ပါ။	Personal, financial or sensitive data should not be made public. See 34(e) below.	
၃၄(၅) အတည်ပြုထားသော လောက်ကြေးနှင့် နှစ်နာကြေး တောင်း ခံရမည့် ထိခိုက်နှစ်နာ များနှင့် ပေးအပ်မည့် ပမာဏ၊ နောက်ဆုံး ထားတောင်းခံရ မည့်နေ့ရက်	34. (e) The confirmed list of loss entitled to be compensated with Compensation and Damages and the amount of money to be provided, deadline for the request for the payment, the person and the place the compensation	ထိခိုက်နှစ်နာသူများ/ထိခိုက် နှစ်နာသည့် မိသားစုများ၏ ဘရင်းဖြစ်ရမည်။ ငါးတို့၏ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် ထုတ်ကုန်စွမ်းအားရှိသော ပိုင်ဆိုင်မှု များ၏ အသေးစိတ်အ ကြောင်းအရာများကို ထိခိုက် နှစ်နာသူများ/ ထိခိုက်နှစ်နာ သည့် မိသားစုများနှင့်သာ တိုက်ရှိက်	This should be a list of Affected persons/households. The actual details of their physical and productive assets should be kept confidential and shared with the affected household/person directly.	

<p>တင်ပြတောင်းခံရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တင်ပြတောင်းခံရမည့် နေရာတိုကို အများပြည်သူ သိရှိစေရန်</p>	<p>request can be submitted, shall be made public as follows:</p>	<p>မျှဝေပေးသင့်ပြီး မသက်ဆိုင် ဘူမား မသိရှိအောင် လျှို့ဝှက် ထားသင့်ပါသည်။</p>			
<p>၃၅။ (က) မြေသိမ်း ဆည်းမှု အကောင် အထည်ဖော်ရေး အဖွဲ့သည် -</p>	<p>35. (a) Land Acquisition Implementation Body:</p>	<p>လျှို့ကြေးပေးအပ်ပြီး ပြန်လည်နေရာချထားပေးမှ အထောက်အပံ့များ ပုံပိုးပေး ပြီးမှသာ မြေသိမ်းဆည်းခြင်း လုပ်ဆောင်သင့်သည်ဟုသော အချက်အား ကြုံအခန်းတွင် ထည့်သွင်းထားပုံမရပါ။</p>	<p>This section does not recognise that land possession should only occur AFTER compensation and resettlement assistance has been provided.</p>		
<p>အခန်း(၇) မြေသိမ်းဆည်းခြင်း အတွက် လျှို့ကြေး နှစ်နာကြေး နှင့် ပြန်လည် နေရာချထားခြင်း သို့မဟုတ် ပြန်လည် ထဲထောင်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်ကို မြေပိုင်ဆိုင်သူက ရွှေးခ ပျော်စားစွင့်ရှိခြင်း</p>	<p>Chapter (7) Entitlement of the land owner to choose and enjoy Compensation and Damages due to land acquisition, and Resettlement or Livelihood Restoration Process</p>	<p>အခန်း(၇)တွင် ပြန်လည် နေရာချထားပေးသည့် တည်နေရာနှင့် အိမ်ရာများ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပြန်လည်ထဲထောင်ခြင်း အခွင့်အလမ်းများအား ထိခိုက်ခံရသူများက ရွေးချယ်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ခြင်း နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ပြောန်းချက် များ ပါဝင်သင့်ပါသည်။ အဆိုပါ ရွေးချယ်နိုင်သော ပြန်လည် နေရာချထားပေးသည့် တည် နေရာများသည် အများမှ</p>	<p>There should be provision in Chapter VII for options related to resettlement site, resettlement housing, and livelihood restoration opportunity. In other words, Affected Persons should be given feasible options for all of these provisions. Resettlement site options need to be a collective negotiation.</p>		

		ယူးပေါင်းသိန္ဒိတ်းထားပြီးသား ဖြစ်ရပေမည်။		
၃၆။ မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရေး အဖွဲ့သည် သိမ်းဆည်းသ ည်မြေတွင် အခိုင်အမာဆောက် လုပ် ထားသည့် အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ထားခြင်း သိမ်းမဟုတ် ထိုအဆောက်အအုံ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခြင်း မရှိပါက ပုဒ်မ ၃၇၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) ပါ အခွင့်အရေး တစ်ရပ်ရပ်ကို ပေးရန် မလိုဘဲ ထိုမြေကို သိမ်းဆည်းခြင်းကြောင့် လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးကို မြေပိုင်ဆိုင်သူ အားလည်းကောင်း <p>36. The Land Acquisition Implementation Body shall not be required to provide an entitlement under section 37, subsection (b) if there is no building firmly constructed on the acquired land or if there is no business being operated in that particular building, instead, the Land Acquisition Implementation Body shall provide Compensation and Damages to the land owner, and provide Damages to the person related to the acquired land according to the provisions in chapter (8) of this law.</p> <td>မြန်င့် ဆက်နွယ်ပတ်သက် နေသော စီးပွားရေးအရ ပြောင်းရွှေ့ခံရသူ တစ်ဦးထက် ပို၍ ရှိနေနိုင်သည်။</td> <td>There may be more than one person related to the land who is economically displaced.</td> <td>၃၆။ မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင် အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် ရေး အဖွဲ့သည် သိမ်းဆည်းသည်မြေတွင် အခိုင်အမာ ဆောက်လုပ် ထားသည့် အဆောက် အအုံ ဆောက်လုပ်ထား ခြင်း သိမ်းမဟုတ် ထို အဆောက်အအုံ၌ စီးပွား ရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခြင်း မရှိပါက ပုဒ်မ ၃၇၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) ပါ အခွင့်အရေး တစ်ရပ်ရပ်ကို ပေးရန် မလိုဘဲ ထိုမြေကို သိမ်းဆည်းခြင်း ကြောင့် လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးကို မြေပိုင်ဆိုင်သူအားလည်းကောင်း၊ နစ်နာကြေးကို သိမ်းဆည်းမြေတွင်</td> <p>36. The Land Acquisition Implementation Body shall not be required to provide an entitlement under section 37, subsection (b) if there is no building firmly constructed on the acquired land or if there is no business being operated in that particular building, instead, the Land Acquisition Implementation Body shall provide Compensation and Damages to the land owner, and provide Damages to the persons related to the acquired land according to the provisions in chapter (8) of this law.</p>	မြန်င့် ဆက်နွယ်ပတ်သက် နေသော စီးပွားရေးအရ ပြောင်းရွှေ့ခံရသူ တစ်ဦးထက် ပို၍ ရှိနေနိုင်သည်။	There may be more than one person related to the land who is economically displaced.	၃၆။ မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင် အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် ရေး အဖွဲ့သည် သိမ်းဆည်းသည်မြေတွင် အခိုင်အမာ ဆောက်လုပ် ထားသည့် အဆောက် အအုံ ဆောက်လုပ်ထား ခြင်း သိမ်းမဟုတ် ထို အဆောက်အအုံ၌ စီးပွား ရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခြင်း မရှိပါက ပုဒ်မ ၃၇၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) ပါ အခွင့်အရေး တစ်ရပ်ရပ်ကို ပေးရန် မလိုဘဲ ထိုမြေကို သိမ်းဆည်းခြင်း ကြောင့် လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးကို မြေပိုင်ဆိုင်သူအားလည်းကောင်း၊ နစ်နာကြေးကို သိမ်းဆည်းမြေတွင်	

<p>နစ်နာကြေးကို သိမ်းဆည်းမြေတွင် ဆက်နှယ်ပတ်သက် သူအားလည်းကောင်း ကြို့ပဒေ အခန်း(၈)ပါ ပြောန်းချက်များနှင့် အညီ ပေးလော် ရမည်။</p>				<p>ဆက်နှယ်ပတ်သက်သူမျှ ဃားအားလည်းကောင်း ကြို့ပဒေ အခန်း(၈)ပါ ပြောန်းချက်များနှင့်အညီ ပေးလော် ရမည်။</p>	
<p>၃၇။ မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရေး အဖွဲ့သည် သိမ်းဆည်းသည့် မြေတွင် အနိုင်အမှာ ဆောက်လုပ် ထားသည့် အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ထားခြင်း သို့မဟုတ် ထိုအဆောက်အအုံ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခြင်းရှိပါက ရွှေ့ပြောင်းနေ ရာချထားစရိတ် အပါအဝင် အောက်ပါ</p>	<p>37. If there is a building firmly constructed on the acquired land or if there is a business being operated in that particular building, the Land Acquisition Implementation Body shall provide one of the following entitlements chosen by the land owner after coming to an agreement with the department, organisation proposed to acquire land, including the relocation expenses. While providing those</p>	<p>ရွှေ့ပြောင်းနေရာချထားစရိတ်သည် (ပြန်လည်အစားထိုးပါက ကုန်ကျမည့် ထန်ဖိုးပမာဏ အပြည့်အဝ) အပြင် ထပ်မံ ပေးအပ်သည့် ပမာဏဖြစ်သင့်သည်။ မြေပိုင်ရှင်မှ လော်ကြေး ရရှိသည့် ပမာဏအတွင်းမှ ရွှေ့ပြောင်းနေရာ ချထား စရိတ်အတွက် ထုတ်ယူ သုံးစွဲရခြင်းမျိုးမဖြစ်သင့်ပါ။ ထိုသို့ သုံးစွဲရပါက မြေသိမ်း ဆည်းခြင်းမပြုပါ အကြောင်းအရာ ထက် မြေသိမ်းဆည်း ခြင်း ပြုပြီးနောက် ငွေကြေးအရ နစ်နာသွားစေသည်။</p>	<p>Relocation expenses should be in addition to market value (or actually full replacement cost). Relocation costs are not supposed to be covered by the land owner out of their compensation as this would make them 'worse off' than without land acquisition.</p>		

<p>အခွင့် အရေးများ အနက် အခွင့်အရေး တစ်ရပ်ကို မြေပိုင်ဆိုင်သူ၏ သန္တအရ ရွှေးချယ်၍ မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ညီနှင့် သဘောတူ ညီချက်ရယူပြီး မြေပိုင် ဆိုင်သူအား ခံစားခွင့် ပေးနိုင်သည်။ ထိုသို့ ခံစားခွင့် ပေးရာတွင် ရွှေ့ပြောင်းနေ ရာချထားစရိတ် အပါအဝင် သိမ်းဆည်းခြင်း ခံရသည့် မြေနှင့် အဆောက်အအုံ၏ ကာလတန်ဖိုးထက် မပိုစေရ -</p>	<p>entitlements including the relocation expenses, it shall not exceed the current market value of that particular land and building;</p>				
<p>၃၇။ (က) သိမ်းဆည်းသည့် ပြ မနှင့် အဆောက် အအုံအတွက် လျှော့</p>	<p>37. (a) Entitlement to full Compensation money and Damages for the acquired land and building;</p>	<p>မြေပိုင်ဆိုင်သူသည်သာ မြေနှင့် ပိုင်ဆိုင်မှုအတွက် လျှော့ကြေားများ ရရှိမည်ဖြစ်ပြီး မြေတွင် အေား ဆက်နွယ် ပတ်သက်သူများသည်</p>	<p>This clause should be clarified to make clear that, in addition to the wonder who would typically get compensation for land and assets, other persons related to the land may get</p>		

<p>ကြေးငွေနှင့် နစ်နာကြေးကို တစ်လုံးတည်း ခံစားခွင့်၊</p>	<p>နစ်နာကြေးများ၊ ပြောင်းရွှေ့ နေရာချေနှင့် ပုံပိုးပေးမှု၊ ကားရမ်းခာ၊ သီးပင်စားပင်များ အတွက် လျော်ကြေး အစရိုသည်တို့ ရရှိနိုင်ကြောင်း ကြုအခန်းတွင် ရှင်းလင်း ပြတ်သားစွာ ဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ မြေပိုင်ဆိုင်သူ(ဥပဒေ အရ မလေ့လုံးတမ်းအရ) မဟုတ်သည့် ထိခိုက် နစ်နာသူများ (ဥပမာအားဖြင့် ကားရမ်းသူများ၊ သီးစားလုပ် ကိုင်သူ အစရိုသူတို့အတွက် နစ်နာကြေးများ၊ ပြောင်းရွှေ့ နေရာချေနှင့် ပုံပိုးပေးမှု၊ ကားရမ်းခာ၊ သီးပင်စားပင်များ အတွက် လျော်ကြေးများ ရရှိနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြနိုင်ရန် ပြောင်းချက်များ ထည့်သွင်းသင့်ပါသည်။</p>	<p>damages, relocation assistance, rent, some crop compensation etc. Ideally there should be a clause added to describe these other provisions for those affected persons who are not necessarily the owner (legally or customarily), e.g., renter/tenant, sharecropper, etc.</p>		
<p>၃၇။ (ခ) (၃) သီမ်းဆည်းမြေ ပေါ်တွင် ဆောင်ရွက် မည့် လုပ်ငန်း စီမံကိန်းတွင် ပါဝင် ရင်းနှီးမှုပိန်းခွင့် သို့မဟုတ် သင့်လျော်သော</p>	<p>37. (b) (3)The right to take part in investing in the project to be implemented on the acquired land or receiving an appropriate share of the land.</p>	<p>ဒေသခံပြည်သူများ အတွက် ရင်းနှီးမှုပိန်းရန် အခွင့်အရေးကို စီမံကိန်းအဆိုပြုသူက ကမ်းလုမ်းနိုင်သော်လည်း ယခုကိစ္စကို ဥပဒေထဲ၌ မထည့်သွင်းသင့်ပါ။ (သို့မဟုတ်) လျော်ကြေး၏ အစားထိုးအဖြစ် အသုံးမပြုသင့်ပါ။</p>	<p>While the opportunity for local people to invest may be something the Project Proponent offers, this should not be addressed in the context of the LAA or used as a substitute for compensation.</p>	

မြေအချိုးအစား ရယူဆောင်ရွက်ခွင့်။				
၃၈။(က) မြန်င့် အဆောက်အုံ သိမ်းဆည်းခြင်း ခံရသည့် အတွက် ကြို့ပဒေအရ ပေးအပ်သော ခွဲ့ပြောင်းနေ ရာချထား စရိတ်ကို ခံစားခွင့် ရှိသည်။	38.(a) Since their land and building are being acquired, the land owner shall have the right to receive relocation expense provided under this law;	သီးတားလုပ်ကိုင်သူ/ဌားရမ်း လုပ်ကိုင်သူများကဲ့သို့ပင် ဌားရမ်းသူ (renter)သည် လည်း ပြောင်းခွဲ့နေရာ ချထားပေးမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပုံးရရှိရန် အကျိုးဝင်ပါသည်။	Renter would also be eligible for relocation assistance, as potentially would sharecropper/ tenant.	
၃၈။(ခ) ပုဒ်မခွဲ့ (က) ပါ ခံစားခွင့်အပြင် မိမိတို့၏ ဆန္ဒအရ ရွေးချယ်၍ ပုဒ်မ ၃၇ ဂါ အခွင့်အရေးများ အနက် အခွင့်အရေး တစ်ရပ်ကို ပေးရန် တောင်းဆိုရာတွင် သိမ်းဆည်းခြင်း ခံရသည့် မြန်င့် အဆောက်အအုံ၏ ကာလတန်ဖိုးထက် မပိုစေဘဲ မြေသိမ်းဆည်းရန်	38. (b) In addition to the entitlement in subsection (a), the land owner entitle to ask and enjoy one of the entitlements under Section 37 <i>without exceeding the current market value</i> of the acquired land and building after coming to an agreement with the department, organization proposed to acquire the land.	အထက်တွင် ဖော်ပြထား သည့်အတိုင်း ကာလပေါ်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အကြံပြုချက်များကို ကြည့်ပါ။	Same comment/s as above on market value.	

အဆိုပြုသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ညီနှင့်သဘောတူညီ ချက်ရယူပြီး ခံစားခွင့် ရှိသည်။					
<p>၃၉.(ခ) သိမ်းဆည်း သည့် မြေတွင် အနိုင် အမာ ဆောက်လုပ် ထားသည့် အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ် ထားခြင်း သို့မဟုတ် ထိုအဆောက်အအုံ၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခြင်းတို့ ရှိပါက သိမ်းဆည်းသည့် မြန် အဆောက်အအုံတို့၏ ဒေသကာလ တန်ဖိုး ကို လော်ကြေးအဖြစ် မြေပိုင်ဆိုင်သူအား ထုတ်ပေးခြင်း၊</p>	<p>39.(b) Providing the market value of the acquired land and building as the Compensation to the land owner in cases when there is a building firmly constructed on the land or when there is a business being operated in that particular building;</p>	<p>အဆောက်အအုံဟု ရည်ညွှန်း ပြောဆိုခြင်းထက် “ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုများ” အားလုံး (သို့မဟုတ်) “မပြောင်းရွှေ့နိုင်သည့် ပိုင်ဆိုင်မှုများ” အားလုံးဟု သုံးနှုန်းသင့်သည်။</p>		<p>သိမ်းဆည်း သည့် မြေတွင် အနိုင် အမာ ဆောက်လုပ် ထားသည့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုများ အားလုံး/ မပြောင်းရွှေ့နိုင်သည့် ပိုင်ဆိုင်မှုများ အားလုံး သို့မဟုတ် ထိုရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုများ အားလုံး/ မပြောင်းရွှေ့နိုင်သည့် ပိုင်ဆိုင်မှုများ အားလုံး၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခြင်းတို့ ရှိပါက သိမ်းဆည်း သည့် မြန် မပြောင်းရွှေ့နိုင်သည့် ပိုင်ဆိုင်မှုများ အားလုံး တို့၏ ဒေသကာလ တန်ဖိုး ကို လော်ကြေးအဖြစ် မြေပိုင်ဆိုင်သူအား ထုတ်ပေးခြင်း၊</p>	<p>Suggest rather than just “building” it should say all “physical assets” or “immovable assets”.</p>

<p>င့်။(ခ) အိမ်ရာ အဆောက်အအုံ တည်ထောင်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ အိမ်ထောင်စုများ၏ လူမှုဘဝ တည် ထောင်ရေးအ တွက် လိုအပ်သည့် အခြေခံ အဆောက်အအုံများ နှင့် ကူညီပံ့ပိုးမှုများ၊ ရပ်ကွက်နှင့်ကော်ဗျာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေခံအဆောက် အအုံ များနှင့် အားလုံအပ်ချက်များ စသည်တို့ကို ပါဝင်သည့် ပြန်လည်နေရာ ချထားခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များ</p>	<p>46. (b) resettlement process including Housing programmes, basic infrastructure and assistance necessary for establishing social life of households, as well as basic infrastructure for ward/village development and other necessities;</p>	<p>ကြုံအန်းတွင် မြေပိုင်ဆိုင်မှု ရိုင်္ဂာ လုံခြုံရေး(security of tenure)ကို ထည့်သွင်း ဖော်ပြ သင့်ပါသည်။ ပြန်လည်နေရာ ချထားခြင်းခံရမည့် တိနိုက် နှစ်နာသူများသည် ငါးတို့ ခွဲ့ပြောင်း နေထိုင်ရာ ဖြေနှင့် အိမ်အတွက် ပိုင်ဆိုင်မှု အမည်ပေါက် ရရှိသင့်ပါသည်။ ပြန်လည် အတားထိုးပေးသည့် မာ်သည့် မြေမဆို တိနည်းလည်း ကောင်း ဖြစ်သင့်ပါသည်။</p>	<p>Security of tenure should be included in this Chapter. It is essential that Affected persons who have to resettle are given title to their residential land and house. This should apply to any land for land replacement as well.</p>		
<p>င့်။ ပုဒ်မ င့် ပါ ပြန်လည်နေရာချထား ခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ် များကို ဆောင်ရွက်ရာ</p>	<p>47. The department, organization proposed to acquire land shall use the relocation expense to arrange</p>	<p>ခွဲ့ပြောင်းနေရာချထားစရိတ် နှင့် ယာယီနေထိုင် ရပ်တည်ခြင်းသည် ကွဲပြား ခြားနားသည်။</p>	<p>Relocation expense and temporary accommodation are different things. Relocation expense shall always be paid. Any temporary accommodation expense shall be paid by the</p>		

<p>တွင် မြေလက်ရောက် လွှာအပ်ချိန်တိုင် အောင် အသင့် ဆောင်ရွက် ပေးနိုင်ခြင်း မရှိပါက မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းသည် မြေပိုင်ဆိုင်သူ၏ အမိမထောင်သားစု အကြီးအကဲနှင့် ညိုနှင့် သဘောတူညီချက်အရ ယာယီနေထိုင် ရပ်တည်မှုအတွက် ရွှေ့ပြောင်းနေ ရာချထားစရိတ်မှ ကျခံချိစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။</p>	<p>and pay for temporary accommodation after negotiation with and agreed by head of household of the land owner if it is not ready to carry out the resettlement programs under section 46 until the land is transferred and taken into possession.</p>	<p>ရွှေ့ပြောင်း နေရာချထားစရိတ်အား မဖြစ်မနေပေးရမည်ဖြစ်သလို ယာယီနေထိုင် ရပ်တည်ခြင်း အတွက် ကျသင့်ငွေကို စီမံကိန်းအဆိုပြုသူမှ ပေးအပ်ရမည်။ ယာယီ ပြန်လည်နေရာချထားမှုကို တတ်နိုင်သလောက် ရောင်ရားရမည်ဟ သည့် ပြောန်းချက်ကိုလည်း ထည့်သွင်းသင့်ပါသည်။</p>	<p>project proponent. There should also be a clause that says temporary resettlement shall be avoided wherever feasible.</p>		
<p>ငါ။ ပုဒ်မ ၃၇၊ ပုဒ်မခွဲ(ခ) အရ ညိုနှင့်သဘောတူညီ ချက်ကို အကြေခံပြီး ပုဒ်မ ၄၅ ပါ လုပ်ငန်းစဉ်များ ကိုဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်ပါက</p>	<p>48. While carrying out programmes under section (45) based on the negotiated agreement under subsection (b) of Section 37, the Resettlement and Restoration Implementation Body shall:</p>	<p>ဤပြောန်းချက်တွင် ပြန်လည် နေရာချထားပေးမှ/အသက်မွေး ဝမ်းကြောင်း ပြန်လည် ထူထောင်ပေးခြင်းအလိုအတိုင်း များအား မည်သည့်အတိုင်း အတာ ပမာဏ၊ အချိန်မည်မှာ ကြောမြင့်အောင် အကောင် အထည်ဖော်လုပ်ဆောင်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဆိုလိုသည်မှာ လူနေမှ</p>	<p>Suggest this is the place where a clause could be added to define how much and how long resettlement/livelihood restoration measures should be implemented – i.e., until restoration of standards of living and livelihoods to pre-project levels.</p>		

<p>ပြန်လည်နေရာချထား ခင်းနှင့် ပြန်လည် ထူထောင်ခြင်း လုပ်ငန်းအကောင် အထည် ဖော်ရေး အစွဲသည်-</p>	<p>အဆင့်အတန်းနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများအား စီမံကိန်း မစတင်ခင် အချိန်ကာလရှိ အဆင့်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိ အောင် ထူထောင်ပေးပြီးသည့် အချိန်ကာလအထိ လုပ်ဆောင်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ထည့်သွင်းဖော်ပြသင့်ပါသည်။</p>			
<p>ငဒ။က) ပြောင်းချွေ。 နေရာချထားခြင်း ကြောင့် ပြောင်းဆိုင် သူများနှင့် ယင်း နေရာရှိ မူလအောင်ခံ များ၏ အသက်မွေး ဝမ်းကော်များ လုပ် ငန်းများ၊ လူမှုရေး ဘဝများ၊ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်တို့ ထိခိုက်မူများ မဖြစ်ပေါ်စေရေးအ တွက် လိုအပ်သော အစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက် ပေးရမည်။</p>	<p>48. (a) Shall make necessary arrangements to avoid adverse impact on livelihood activities, life, and environment of host communities, and land owners due to resettlement.</p>	<p>အထက်တွင် ဖော်ပြထားသည့် အတိုင်း မူလအောင်ခံများနှင့် ပတ်သက်၍ ပြောန်းချက်များ ပိုမိုလိုအပ်နေပါသည်။ မူလ အောင်တို့နှင့် ညီးနှင့် ဆွေးနွေးခြင်းများ ပြုလုပ် သင့်သလို ပြန်လည်နေရာ ချထားခံရသူများနှင့် ပတ်သက်၍ မူလ အောင်တို့ ခံနိုင်ရည် ရှိစွာ ရင်ဆိုင်ဖြတ်သန်းနိုင်ရန် အကြော် အဆောက်အအုံ လိုအပ်ချက်များ ဝန်ဆောင်မှု များဖြင့် ပုံပိုးပေးသင့်ပါသည်။</p>	<p>As per comment above, more is needed on host communities. They should be consulted, supported with infrastructure and services to cope with resettlers and so on.</p>	

<p>၄၈။ (ခ) မြေပိုင်ဆိုင် သူ၏ အိမ်ထောင် သားစု အကြီးအကဲက မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊</p> <p>အဖွဲ့အစည်းနှင့် ညီးနှင့် သဘောတူညီချက်အာရ ပုဒ်မ ၃၇၊ ပုဒ်မခွဲ(ခ)ပါ အခွင့် အရေးများ အနက် ပြန်လည်ထူ ထောင်ခြင်းလုပ်ငန်း အစီအစဉ် တစ်ရပ်ရပ် ခံစားခွင့် သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းစီမံကိန်းတွင် ပါဝင်ရင်းနှီးမှုပ်နှင့် ခွင့်ပြုရန် တောင်းဆို သည့်အခါရယူခဲ့သည့် ညီးနှင့်သဘောတူညီ ချက် လုပ်ငန်းစဉ် များအတိုင်း အကောင် အထည်ဖော်ဆောင် ရွက်ရမည်။</p>	<p>48.(b) Shall implement the program negotiated and agreed, when head of the landowner household make request to allow to participate and invest in the proponent project or to enjoy one of the entitlements of the restoration process under subsection (b) of section 37 after negotiation with and agreed by the department, organization proposed to acquire land.</p>	<p>အမိမိယ် ရှင်းလင်းပြတ်သားမှူ မရှိပါ။</p>	<p>This clause is unclear.</p>		
<p>၅၀။ ပြန်လည်နေရာ ချထားခြင်းနှင့် ပြန်</p>	<p>50. Resettlement and Restoration Implementation Body shall pay</p>	<p>ထိနိုက်နစ်နာဂွယ်သူများကို အထူးအသားပေးဖော်ပြခြင်းသည်</p>	<p>It is good that vulnerable people have been given special attention. What could also be added is that they</p>		

<p>လည် ထူထောင် ခြင်း လုပ်ငန်းအကောင် အထည်ဖော်ရေး အဖွဲ့သည် ပြန်လည် နေရာချထား ခြင်းနှင့် ပြန်လည် ထူထောင်ခြင်းကြောင့် အမျိုးသမီးများ၊ ကလေးများ၊ တိုင်းရင်းသားလူန ည်းစုများနှင့် ငပေါ် ထုံးစံအရ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိသူများ အပါအဝင် ထိခိုက်နစ်နာ လွယ်သူများကို ထိခိုက်နစ်နာမှုမရှိစေ ရန် အထူးကရပြ ချိစီစဉ် ဆောင်ရွက်ရ မည်။</p>	<p>special attention to prevent potential harmful effects due to resettlement and restoration activities on vulnerable people including women, children, ethnic minorities and those entitled to own by customary practices.</p>	<p>ကောင်းသည့် လက္ခနာ ရပ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ထပ်ဆင့် ထည့်သွင်းသင့်သည့် အချက်မှာ ရွေးနွေး တိုင်ပင်ခြင်း၊ ညီနိုင်း ခြင်းများတွင် ထိခိုက်နစ်နာ လွယ်သူများအား အထူး ဂရုစိတ် ပုံပိုးပေးသင့်ကြောင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအပြင် တိုင်းရင်းသားများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ 'မြေအပေါ် သံယောဇ် တွယ်တာမူး'၊ "ယဉ်ကျော်/ ဖွံ့ဖြိုးမှုစိုင်း ဆိုင်ရာ အထူး လိုအပ် ချက်များ"၊ "ကိုယ်ပိုင် ရွေးချယ်ခွင့်အရ အချိန်မီ ကြိုတင်သိရှိပြီးဖြစ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်" အစရိသည့် အကြောင်းအရာများကို ရည်ညွှန်းဖော်ပြရန် သက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပြောန်း ချက်များ ထည့်သွင်းသင့်ပါ သည်။</p>	<p>need special attention and support during consultation and negotiations. With respect to ethnic minorities, suggest that a separate clause/s is added to address the 'attachment to land', 'special cultural/development needs' and 'free, prior and informed consent' aspects.</p>		
<p>အခန်း(၁၀) အဆောတလျှင် မြေသိမ်းဆည်းခြင်း</p>	<p>Chapter (10) Urgent Land Acquisition</p>	<p>အဆောတလျှင် မြေသိမ်း ဆည်းရာတွင် အကောင် အထည်ဖော်ရမည့် အကာ အကွယ်များနှင့် ပတ်သက်၍ အထက်တွင် ဖော်ပြထားသည့် အကြံပြုချက်များကို ကြည့်ပါ။</p>	<p>See also comments above on 'safeguards' that should be implemented in cases of urgent acquisition.</p>		

<p>၅၃။ (ခ) ထိနိုက်နစ်နာသူ တို့၏ အမိတ်ထောင် သားစု အကြီးအကဲက လျှော် ကြေးနှင့် နစ်နာ ကြေးများကို တောင်းဆိုသည့်အခါ ယင်းငွေ့ကြေးများကို အချိန်မီဆောင်ရွက် ထုတ်ပေးနိုင်မှ မရှိသည့်အခါ သိမ်းဆည်းပြီး နောက်တွင် ပုံမှန်သိမ်းဆည်းမှ များကဲ့သို့ ရွှေပြောင်း နေရာချထားစရိတ် အပါအဝင် လျှော်ကြေး နှင့် နစ်နာကြေးများကို ပိုန်လည်တွက်ချက် ထုတ်ပေးရမည်။</p>	<p>53.(b) In case of acquiring land in urgency, although Compensation and Damages were not paid in time, after land acquisition, Compensation and Damages, including the relocation expense, shall be recalculated and repaid as in cases of normal land acquisition process, when the head of the household of affected persons ask for Compensation and Damages;</p>	<p>လျှော်ကြေးနစ်နာကြေးနှင့် ရွှေ့ပြောင်းနေရာချထား စရိတ်အား ထိနိုက်နစ်နာသူ အမိတ်ထောင်သားစု အကြီးအကဲမှ တောင်းဆိုသည်ဖြစ်စေ မတောင်းဆိုသည်ဖြစ်စေ ပေးအပ်ရမည်ဖြစ်သည်။</p>	<p>Compensation, damages and relocation expenses shall be paid regardless of whether the head of household asks for it.</p>		
<p>၅၃။ (ဂ) လျှော်ကြေး နှင့် နစ်နာကြေးများ ကို ထုတ်ပေးရာတွင် သာမန်မြော်သိမ်း ဆည်းစွင်း လုပ်ထုံး</p>	<p>53. (c) In providing Compensation and Damages, due to the fact that normal land acquisition procedures are being carried out</p>	<p>တို့ပြောန်းချက်တွင် မြော် တန်ဖိုးနှင့် ထိနိုက်နစ်နာမှ တန်ဖိုးအပေါ် “အနည်းဆုံး” ၁၀ ရာခိုင်နှုန်း ထပ်ဆောင်း (သို့မဟုတ်) “အဆောတလျှင်</p>	<p>Recommend that this says “at least” 10% additional value and additional damages OR “additional compensation and damages due to expenses incurred as a result of urgent land acquisition”, whichever is higher. This is</p>		

<p>လုပ်နည်းများကို အဆောတလျှင် ပြု လုပ်ရသဖြင့် ပိုမို၍ ထိခိုက်နစ်နာမျိုးနှင့် သည့်အတွက် မြေပိုင် ဆိုင်သူအားမြော် ဒေသ ကာလတန်ဖိုး အပေါ် ၁၀ ရာစိုင်နှင့် ထပ်ဆောင်းချုပ်လ ည်းကောင်း၊ သိမ်းဆည်း သည့်မြေနှင့် ဆက်နွယ် ပတ်သက်သူအား ထိခိုက်နစ်နာမှ တန်ဖိုးပမာဏ အပေါ် ၁၀ ရာစိုင်နှင့် ထပ်ဆောင်းချုပ် လည်း ကောင်းပေးရမည်။</p>	<p>urgently in this case, incurring more damage, the land owner shall be provided an additional 10% of the local market value of the land, and an additional 10% of the amount of Damages to the person related to the acquired land;</p>	<p>မြေသိမ်းဆည်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ကုန်ကျ စရိတ်များအတွက် ထပ်ဆောင်း လျော်ကြေားနှင့် နစ်နာကြေး” ဟူ၍ နိုင်းယဉ်ပါက ပိုမိုများပြား သည့် ပမာဏကို ရည်ညွှန်း သင့်ကြောင်း အကြံပြလိုပါ သည်။ အကြောင်းရင်းမှာ ဥပမာအားဖြင့် ဆုံးရုံးမှုနှင့် လျော်ကြေား/ နစ်နာကြေး ပြန်လည် ပေးအပ်သည့် အခါန်ကာလကြားတွင် ကြာမြင့်သော နောင့်နေးမှုများ ရှိခဲ့သော် ထပ်ဆောင်း ၁၀ ရာစိုင်နှင့်သည် ထိခိုက်နစ်နာ သူများ အိတ်စိုက်သုံးစွဲလိုက် ရသော ကုန်ကျစရိတ်များကို မကာမိဘဲဖြစ်နေနိုင်သည်။</p>	<p>because 10% extra might not be enough to cover their out of pocket expenses if in fact there has been a large delay for example, between the loss and the repayment of compensation and/or damages.</p>	
<p>၅၆။ ပုဒ်မ ၅၄ အရ ယာယို မြေကို သိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်ကြောင်း အသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာ</p>	<p>56. The Land Acquisition Implementation Body, after issuing the Notification of Intention to do Temporary Land Acquisition and make an announcement</p>	<p>ကြုံပြပေးပြောန်းချက်ပါ အခြားသော ဆောင်ရွက်မှုများ ဖြစ်သည့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင် ခြင်း ညီးနှင့်ခြင်းထိခိုက်နစ်နာ လွှာယ်သူများအား အရေးပေး ပုံးပိုးပေးခြင်းသည် ယာယို</p>	<p>Ideally this clause should also say that the intent of the other aspects contained within this law should be followed for temporary land acquisition, e.g., consultation, negotiations, special assistance to vulnerable people, etc.</p>	

<p>ထုတ်ပြန်ခြင်းနှင့် အသိပေးကြော် ခင်းတို့ပြုလုပ်ပြီး နောက်မြေသိမ်း ဆည်းမှုအကောင်အ ထည်ဖော်ဆောင် ရွှေကိရေးအဖွဲ့သည် တိနိဂုံ နှစ်နာသူတို့ထံသို့ မည်သည့်မြေများကို မည်သည့်ကာလ အပိုင်းအခြားအထိ မည်သည့်ကိစ္စရပ်များ အလိုကှာ ယာယီမြေ ကို သိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်ကြောင်း အသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ဌား ပူးတွဲ၏ အသိပေး အကြောင်းကြားဟာကို ပေးပို့ရမည်။ထိုအပြင် ယာယီမြေသိမ်း ဆည်းသည့် ကာလ အတွက် ပေးအပ်ရမည့် နှစ်နာ ကြားနှင့်</p>	<p>under section 54, shall send notification letter accompanying order letter describing details of the land to be temporarily acquired within certain period for certain matters, to affected persons. The Land Acquisition Implementation Body shall also negotiate with affected persons and reach an agreement about Damages and certain charges for temporary land acquisition.</p>	<p>မြေသိမ်းဆည်းခြင်းအတွက်ပါ သက်ဆိုင်ကြောင်း ပုဒ်မ (၅၆) တွင် ရည်ညွှန်းထားသင့်သည်။</p>		
---	--	--	--	--

သတ်မှတ် အခကြားငွေတိုက္ခ ထိနိက်နစ်နာသူများ နှင့် ညီနှင့် သဘော တူညီချက်ရယူရမည်။				
၆၃။ မည်သူမဆို အောက်ပါ ပြုလုပ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ကျိုးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင် ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို ဂျာနှစ်ထက်မပို့သော ထောင်ဒက်ဖြစ်စေ၊ ကျပ် ၅၀၀၀၀ MMK မှ ထက်မပို့သော ငွေဒက် ဖြစ်စေ၊ ဒက်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်နိုင်သည် -	63. If anyone gets convicted with one of the following crimes, the person shall be punished with imprisonment not exceeding three years or fine not more than 50,000 MMK or both of them:	<p>ကြံပြောန်းချက်အရ ထောင် ဒက်နှင့် ငွေဒက်ချမှတ် ထားခြင်းသည် များပြား လွန်းသည်ဟု ယူဆရသလို လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခဲ့ခဲ့ အပါအဝင် လူ့အခွင့်အရေး အခြေခံမှုများ နှင့် ကိုက်ညီပုံမရပေ။ လျော့ကြား ပေးသည့် ပမာဏအပေါ် မကောက်ပြု၍ ပုဒ်မခွဲ (က)တွင် ဖော်ပြထား သည့်အတိုင်း တစ်စုံတစ်ဦးက ဆန္ဒပြု၍ မော်လိမ်း ဆည်းခြင်း လုပ်ငန်းများကို နောင့်ယှက်ပါက အဆိုပါ ပုဂ္ဂိုလ်အား ထောင်ဒက် (၃)နှစ် ချမှတ်ပါမည်လော?</p>	<p>This seems excessive, open for abuse and potentially against the basic principles of human rights including Freedom of Expression. If someone protests because they are unhappy with the level of compensation being offered and they 'disturb' the process in any way, as per clause (a) below, then they could be imprisoned for 3 years?</p>	
အခန်း(၁၄) အထွေထွေ	Chapter (14) General	<p>စီမံကိန်း မစတင်ခင် အချင့်ကာလရှိ လူနေထိုင်မှု အဆင့်အတန်းနှင့် အသက် မွေးဝမ်းကြောင်း အခြေအနေ သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိစေရန် ထူထောင်ပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကြံဥပဒေတွင် ပြောန်းထားခြင်းမျိုး</p>	<p>There is no provision herein for achieving restoration of standard of living or livelihood status to pre-project levels. Furthermore, there is no requirement for monitoring and evaluation by the project proponent.</p>	

		<p>မရှိပါ။ ထို့အပြင် စီမံကိန်း အဆိုပြုသူမှ စောင့်ကြည့်လေ့ လာခြင်းနှင့် ပြန်လည် သုံးသပ်ခြင်း ဆောင်ရွက် ရမည့် လိုအပ်ချက်ကိုလည်း ဖော် ပြထားခြင်းမရှိပါ။</p>		
--	--	--	--	--